

Podrobný seznam map, plánů a vyobrazení svazku č. 18 – Jičín

Sestavila Eva Chodějovská

Rozměry zrcadla mapy udávány v milimetrech výška × šířka, zaokrouhleny.

zkratky:

ČVUT = České vysoké učení technické

FF UK = Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

HÚ AV ČR, v.v.i. Praha = Historický ústav Akademie věd České republiky v Praze

JZD = Jednotné zemědělské družstvo

KSC = Komunistická strana Československa

MěNV = Městský národní výbor

NA Praha = Národní archiv v Praze

NPÚ Praha = Národní památkový ústav Praha

RMaG Jičín = Regionální muzeum a galerie v Jičíně

SOKA Jičín = Státní oblastní archiv v Zámruku – Státní okresní archiv v Jičíně

SOA Zámruks = Státní oblastní archiv v Zámruku

ÚDU AV ČR, v.v.i. Praha = Ústav dějin umění Akademie věd České republiky v Praze

UJEP = Univerzita Jana Evangelisty Purkyně

SÚRPMO = Státní ústav pro rekonstrukci památkových měst a objektů

Titulní strana přebalu

Obr. č. 1: Znak města Jičína. Grafické zpracování Petr Tomas, Litoměřice.

Obr. č. 2: Pohled na Jičín z roku 1752. *Friedrich Bernard Werner, Gitschin*. Tušová kresba, reprodukováno podle fotografie. Z *Wernerova Sborníku kreseb českých a moravských měst*. NPÚ – Ústřední pracoviště Praha, Sbirka fotodokumentace, č. 26.147. Skenoval NPÚ Praha.

Textové listy

Obr. č. 3: Novodobý otisk pečeti z počátku 15. století. Foto RMaG Jičín.

Obr. č. 4: *Jičín 1450*. Rekonstrukční mapa Ferdinanda Menčíka. Převzato z knihy Ferdinanda Menčíka *Dějiny města Jičína* z roku 1906. Skenovala Miroslava Paulová, HÚ AV ČR, v.v.i., Praha.

Obr. č. 5: *Jičín 1620*. Rekonstrukční mapa Ferdinanda Menčíka. Převzato z knihy Ferdinanda Menčíka *Dějiny města Jičína* z roku 1906. Skenovala Miroslava Paulová, HÚ AV ČR, v.v.i., Praha.

Podle tohoto plánu vznikl pro školní potřeby *Polohopisný plán města Jičína 1620*. Navrhl Václav Janoušek, kreslil Vilém Lahn v roce 1907. Bez měřítka, 1 160 mm × 690 mm, s lištou. RMaG Jičín, Fond map a plánů, sign. B 244.

Obr. č. 6: Skica archeologických vykopávek v prostoru jižně od Valdické brány a zámku z roku 1938 s kostelem sv. Jana Křtitele. Kresba Jaroslav Mencl. ÚDU AV ČR, v.v.i., Praha, Oddělení dokumentace, fond Zdeněk Wirth, sign. W-A-230/6, sken 39/36/B. Skenoval Zdeněk Matyáško, ÚDU AV ČR, v.v.i., Praha.

Obr. č. 7: Kostel sv. Jakuba (dnes sv. Ignáce) kolem roku 1500 před barokní úpravou. Rekonstrukce Petra Uličného.

Obr. č. 8: Půdorys přízemí a prvního patra zámku podle Jaroslava Wagnera. Publikováno v knize *Jičín* z roku 1979, s. 35 a 37. Skenovala Miroslava Paulová, HÚ AV ČR, v.v.i., Praha.

Legenda: Šrafa – stavba Trčků z Lípy před rokem 1587. Křížovaná – stavba zámku Smiřických z doby po roce 1608. Černé – stavba Albrechta z Valdštejna z let 1625–1633. Tečkovaná – klasicistní úpravy Filipa Hegera z let 1768–1775. Prázdná plocha – novodobé úpravy.

Obr. č. 9: Jičín v letech 1310, 1620, idea města 1623 a 1633. Rekonstrukce a kresba Petra Uličného.

Obr. č. 10: Jaroslav Mencl, Rekonstrukce Valdštejnské rezidence roku 1634. Z archivu Musejního spolku v Jičíně. Převzato z *Historické topografie města Jičína* Jaroslava Mencla. Skenovala Miroslava Paulová, HÚ AV ČR, v.v.i., Praha.

Obr. č. 11: Areál zámku Albrechta z Valdštejna a průčelí dolních stavení. Rekonstrukce Petra Uličného.

Podle původních Valdštejnových plánů měl rozšířený městský palác spolu s katedrálou a biskupstvím zabírat i zbývající polovinu jižní strany náměstí, kde chtěl vévoda na místě měšťanských domů postavit karmelitánský klášter. Nikdy nerealizovanou myšlenku dokládá rozsah dolních stavení zámku. Tyto objekty, založené jižně od hlavní zámecké budovy, tvořily vévodovu paláci ze tří stran uzavřený pendant, sahající daleko za obvod samotného zámku tak, aby při postavení plánovaného kláštera tvořily společně obrovitou hmotu, spojující panské sídlo se spřízněnými církevními stavbami. V Jičíně se tato idea vyvinula následujícím způsobem: kostel karmelitánského kláštera, který by stál jistě hned naproti západní části zámku, tedy prakticky ve středu náměstí, by byl centrem celé kompozice. Stranou odsunutá katedrála – pozdější chrám sv. Jakuba, před nímž nebyl vyřešen přímý nástup – patrně již tehdy měla být ohniskem většího konceptu velkého Jičína. Nacházela se v centru města rozšířeného o rozlehlou východní část. Průčelí a vnitřní fasády objektů dolních stavení, zbořených z velké části až na konci 19. století, lze rekonstruovat podle starých fotografií. (Petr Uličný)

Obr. č. 12: Severní fronta bývalé valdštejnské jízďárny v dolní části zámeckého areálu; bourání stavby. Fotografie Josefa Picka z roku 1894. Archiv RMaG Jičín, sign. F 8571. Reprodukce Miloš Šejn.

Tzv. dolní stavení jičínského zámku, dnes již téměř zcela zaniklé objekty, sloužily jako rozsáhlé zázemí hlavních budov. Architektonicky nevýrazné objekty imponovaly svojí rozlohou. Nejbližší zámku stála na cestě od východní brány areálu kovárna, dnes dochovaná jako částečně zasypaná ruina. Na ní navazovaly kočovské stáje běžící paralelně s novou hradební zdí na východní straně města. V hlavní jižní frontě byly na východní straně koňské stáje a na západní straně zimní jízďárna. V západním bloku následovala mlčovna a zbrojnice. Obě nároží celé kompozice, vybiňující daleko za obvod starého opevnění města, zpevňovaly dva kosočtverečné bastiony pro lehké ruční zbraně. Jičínské

lehce ozbrojené posádce sloužily ve staré i v nové městské zdi proražené šterbinové a hruškovité střílny. K obraně vůči regulérní armádě nebylo město uzpůsobeno, tuto funkci plnil hrad Veliš s dělostřeleckým bastionovým opevněním.

Pod budovami dolního stavení se měla rozprostírat velká zámecká zahrada, založená teprve v roce 1632, kdy byla navedena horní terasa. Kvůli Valdštejnově smrti nebyla nikdy dokončena ani v základním rozvrhu. Bylo by pro ni nutné regulovat řeku Cidlinu, která protékala v dolní části zahrady a mohla zde vytvořit velký bazén. Do zahrady byl ze zámku přístup možný jen koňmo nebo v kočáře dnešní ulicí Smiřických. (Petr Uličný)

Obr. č. 13: Komponová krajina mezi Jičínem a Valdicemi vybudovaná Albrechtem z Valdštejna. Rekonstrukce realizovaných a zamýšlených elementů: města Jičína s kostelem sv. Jakuba, lipovou alejí, valdickou oborou se zahradou, casinem s loggií a kartuziánským klášterem ve Valdicích. Rekonstrukční mapa Petra Uličného.

Jičín splňoval nároky na šlechtickou rezidenci nejen svým nově postaveným (i když výbuchem poškozeným) zámekem, ale i blízkou valdickou loveckou oborou. Valdštejn po vzoru přímé lipové aleje, založené císařem v roce 1611 mezi Pražským hradem a starou královskou oborou (Stromovkou) v Praze, nechal vytyčit lipovou alej i mezi Jičínem a svojí oborou. Podobně jako pražská alej ústila do královského letohrádku s okružními loggiemi, i zde čtyřřadé stromofadí mířilo ke stavbě s loggií. Oproti pražskému vzoru však Valdštejn celá téma rozšířil o spojení s valdickým kartuziánským klášterem, postaveným v severovýchodním směru pokračování aleje, a ve stejné vzdálenosti od Jičína na druhou stranu plánovaným františkánským klášterem na Veliši. Centrem této kompozice, která byla první českou barokní krajinou, se měl stát čtyřvěžový kostel sv. Jakuba v Jičíně. (Petr Uličný)

Obr. č. 14: Půdorys a řez Valdštejnova casina s loggií s rekonstrukcí zamýšlené podoby. Rekonstrukce a kresba Petra Uličného.

Realizovanému řešení areálu Valdštejnova casina s loggií předcházelo několik návrhů Giovanni Pieroniho. Valdštejnovův přední architekt nejprve zamýšlel postavit podle římského palazzo Farnese blokovou čtvercovou vilu s centrálním nádvořím a malou loggií. Po Valdštejnových připomínkách mimořádně zajímavá varianta trojkřídlé vily, obíhané ve vzdálenosti několika metrů ze tří stran vřemcem dlouhé chodby. Chodba vily oddělovala od velkého zahradního casina, které k ní bylo od jihu připojeno. Chodby byly dvoupodlažní, propojené zvláštním schodištěm, a v přízemí nepochybně měly sloužit k ustájení Valdštejnových nejlépeších koní, jejichž prohlídka jak pro osobní potěchu, tak pro reprezentaci okruh umožňoval. Proto byla tato trasa přímo přístupná z hlavního sálu. V další fázi návrhu tyto chodby zmizely, trojkřídlá vila se proměnila v jednopodlažní dvůr, zatímco casino zůstalo a bylo v téměř polovině své hmoty otevřeno gigantickou loggií. Interiér casina mělo propojovat nikdy nedokončené monumentální oválné schodiště, navržené podle vzoru z císařské uměleckomýny na Pražském hradě. Ještě před Valdštejnovou smrtí se práce na celém areálu Libosadu a casina zastavily a nebyly obnoveny ani vévodovými nástupci. Interiér casina tak zůstal dodnes nedostavěn. Určitou dobu byla budova využívána jako sýpka a její přízemí bylo patrně v 90. letech 18. století, kdy byla vztýčena nová střecha a dodělány severní fasády, upraveno na taneční a jídelní sál. (Petr Uličný)

Obr. č. 15: Neuskutečněné návrhy na stavbu jezuitského semináře v Jičíně z let 1628–1684. Rekonstrukční mapa Petra Uličného.

Koncept jezuitské koleje byl rozdělen do dvou dvorů s přízemní arkádou a fasádami členěnými vysokým pilastrovým řádem. Vnější fasády byly zcela prosté a měly tak být jen předimenzovaným pendantem k nikdy nepostavenému jezuitskému chrámu. Ten měl zabírat místo stávající gotické stavby farního kostela, ovšem v kolmé, severojižní orientaci a měl tak uzavírat přední kratší dvůr koleje. Dispozici kostela s lodí provázenou po stranách trojicí bočních kaplí a dvouvěžovým průčelím ukazuje skica na regulačním plánu města z roku 1633.

Severně od budované koleje měl stát seminář pro studenty, na který se pamatovalo již v zakládací listině koleje z roku 1624. Se stavbou se však i přes skoupení pozemků a svezení stavebního materiálu asi nezačalo a jeho realizace se protahovala až do konce 17. století.

V dochovaném jezuitském plánovém archivu lze číst půlstoletou historii neúspěšných snah o postavení semináře a sledovat úsilí mnoha architektů nalézt nejlepší architektonické řešení. První návrh nakreslil ještě v roce 1628 Giovanni Pieroni, ale i přes potvrzení plánů Valdštejnem v roce 1633 se stavět nezačalo. Plány byly odevzeny do Vídně a ani nová sada z 50. let nedošla realizace. Teprve v roce 1673 s pomocí místa dobře znalého stavitele, snad Jana Patočky, bylo – po třech variantách – nalezeno řešení počítající se založením stavby v městském příkopě. Projekt však nebyl šternberskou vrchností přijat a místo něho vypracoval nový návrh významný český architekt Giovanni Domenico Orsi. I přes nespornou grácií kompozice a architektonické kvality detailu byl plán opět odložen. Teprve po katastrofálním požáru Jičína v roce 1681, kdy vyhořela i kolej, vypracoval v roce 1683 nový návrh jezuitský *delineator* Tobiaš Gebler, který také inicioval stavbu nového barokního presbytáře konventuálního kostela. Pro chyby tohoto řešení se muselo čekat další léta, než byl architektem Francescem Ceresolou přepracován a zjednodušen starší návrh Giovanni Domenica Orsiho. Stavba byla dokončena v roce 1692. (Petr Uličný)

Obr. č. 16: Neuskutečněný návrh na stavbu jezuitského semináře v Jičíně patrně od Giovanni Domenica Orsiho z rozmezí let 1673–1679. SOKA Jičín, fond Archiv města Jičína, sign. J-90B. Skenoval Petr Uličný.

Výběr z literatury k jičínské jezuitské koleji mimo *Výběrovou bibliografii k dějinám Jičína*:

BALBÍN, Bohuslav: *Historia collegii Giczinensis*. Knihovna Národního muzea v Praze, Oddělení rukopisů a starých tisků, sign. VIII D 22.

BÍLEK, Tomáš V.: *Statky a jmění kolejí jezuitských, klášterů, kostelů, bratrstev a jiných ústavů v království Českém od císaře Josefa II. zrušených*. Praha 1893, s. 67–72 a 245–247.

LEPAŘ, František: *Doplňky životopisné a knihopisné z Balbinova spisu Historia collegii Giczinensis Societatis Jesu*, *Časopis Českého muzea* 69, 1895, s. 325–326.

MENČÍK, Ferdinand: *Albrechta z Valdštejna dopisy k P. Val. Coroniovi rektoru kolleje Jičínské*, in: *Věstník královské české spo-*

lečnosti nauk. Třída filosoficko-historicko-filologická 1887–1888, s. 39–54.

PODLAHA, Antonín: *Dějiny kolejí jezuitských v Čechách a na Moravě od r. 1654 až do jich zrušení, část první: Od roku 1654 do r. 1723*. VIII. Koleč Jičínská, Sborník historického kroužku 27, 1926, s. 145–153.

Obr. č. 17: Barokní kupole Valdické brány z roku 1769 od Phillipa Hegera. Archiv Štenc, Praha, obr. č. 60 877. Skenovala Viola Škabradová.

Obr. č. 18: Plán Valdické brány od Josefa Oppolzera z roku 1838. Městský úřad Jičín. Skenoval Miloš Šejn.

Variantu tohoto plánu otiskl Petr Uličný v článku *Valdická brána v Jičíně*, z *Českého ráje a Podkrkonoší* 15, 2002, s. 215.

Jediná dochovaná brána z původního městského opevnění byla vybudována v letech 1568–1578. Roku 1769 byla dostavěna nová střecha. Současná stanová střecha a dřevěný pseudogotický ochoz navržený Josefem Oppolzerem byly realizovány roku 1840.

Obr. č. 19: Průčelí a půdorys kostela sv. Jakuba kolem roku 1840. SOKA Jičín, fond Archiv města Jičína, inv. č. 110, sign. J, k. č. 2 (Pamětnice jičínské fary). Skenoval Petr Uličný.

Nedokončený kostel sv. Jakuba byl v roce 1859 znovu zastřešen a v roce 1873 byla dokončena část neoklasicistního průčelí od Ladislava Ruppá. Jeho projekt předpokládal podle valdštejnského plánu také dostavění dvou hranolových věží po stranách průčelí. Po této myšlence však zbyly opět jen vyčnívající šmorce. I když se realizace nedržela zcela stop po plánovaném Pieroniho průčelí, působí dostavba díky krásně modelovanému portálu a osazeným válcovým sloupům v první etáži jako důstojně navázaná na nedokončený originál. Méně šťastně byla navržena druhá etáž s neproporčně modelovaným oknem a vrcholová atika. (Petr Uličný)

Obr. č. 20: Půdorys židovské synagogy k roku 1773. Rekonstrukce a kresba Petra Uličného.

Novostavba jičínské synagogy měla běžný rozměr interiéru 11 × 18 loktů. Vnitřní dispozice byla tradičně rozdělená na západní ženskou předsíň, dokončenou ale pravděpodobně až po roce 1809, a hlavní sál s lavicemi koncentricky obklopujícími ve středu umístěnou bimou. Oproti tradici se však z technických důvodů do hlavního sálu místo sestupování vystoupalo po jednom stupni. Zvláštního tvaru nabyly také samotná čtvercová bima: jeden její vstup se nacházel v severozápadním rohu, místo protilehlého druhého vstupu však byla otevřena celá východní stěna – podobně jako bima v Luži u Chrudimi. Předznamenala tak pozdější tendenci po spojení bimy s aronem. Oproti bohatě malovanému vnitřku musel být exteriér stavby pojat co nejjednodušeji, aby nevzbuzoval nevoli u většinových křesťanů. Tuto podmínku splňovala i poloha synagogy: v koutu severovýchodního obhí hradeb ustupující za uliční čáru, částečně skrytá předstupujícími domy. (Petr Uličný)

Obr. č. 21: Městské hradby u židovské synagogy v roce 1907. Fotografoval Antonín Brožek. Archiv RMaG Jičín, sign. F 3261. Skenoval Miloš Šejn.

Obr. č. 22: Zástavba z přelomu 19. a 20. století v Tyršově ulici. RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-1-43.

Obr. č. 23: Jičínský průmysl mezi dvěma světovými válkami. RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-4-467.

Knoktova továrna (pozdější Agrostroj) a cukrovar. Hlavní jičínská průmyslová zóna se soustředila kolem vlakového nádraží, které s centrem města spojila Nádražní ulice.

Obr. č. 24: Socialistický Jičín na okénkových pohlednicích. RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-1-555, V-1-546. Skenovala RMaG Jičín.

Popis snímků od levého horního okraje:

a) Žižkovo náměstí a Husova ulice jako součást městského okruhu; pohled z Valdické brány na Žižkovo náměstí a Husovu ulici; pavilon nemocnice; Náměstí Václava Čtvrta na sídlišti Pod Lipami; dnešní Valdštejnovo náměstí.

b) dnešní Valdštejnovo náměstí s Valdickou bránou; hotel *Start* – součást sportovního areálu; část jižní fronty dnešního Valdštejnova náměstí; pohled na centrum města s kostelem sv. Jakuba a Valdickou branou od autobusového nádraží s budovou okresního soudu.

Mapový list č. 1

Mapa č. 1: Jičín a okolí na Müllerově mapě Čech z roku 1720. *Mapa geographica regni Bohemiae in duodecim circulos divisae cum comitatu Glacensi et districtu Egerano adjunctis... à Joh: Christoph: Müller... A:C:M.DCC.XX. Michael Kauffer sculpsit Augusta Vind: Médiryt, grafické měřítko [1:132 000], sekce IX, 465 mm × 540 mm, výřez. Mapová sbírka HÚ AV ČR, v.v.i., Praha, sign. A-2587. Skenoval Pavel Vychodil, Slaný.*

Mapa č. 2: Jičín na mapě Bydžovského kraje Františka Jakuba Jindřicha Kreibicha z roku 1828. *Charte vom Bidczower Kreise des Königreiche Böhme nach zuverlässigen geographischen Hülfsmitteln neu bearbeitet von Fr. Jac. Heinr. Kreybich. Médiryt, grafické měřítko [1:243 000], 430 mm × 325 mm, výřez. Mapová sbírka HÚ AV ČR, v.v.i., Praha, sign. A-2297. Foto Pavel Vychodil, Slaný.*

Mapa č. 3: Jičín a okolí na speciální mapě Třetího vojenského mapování rakousko-uherské monarchie z roku 1880. List *Jungbunzlau und Liban, Zone 4, Col. XII., Hořitz und Jičín, Zone 4, Col. XIII.*, heliogravura, 1:75 000, 380 mm × 490 mm, výřez. Mapová sbírka HÚ AV ČR, v.v.i., Praha, nesignováno. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapový list č. 2

Mapa č. 4: Jičín na Prvním vojenském mapování Čech z let 1780–1783. *Sectio 60, 108*. Rukopisná kolorovaná mapa, grafické měřítko [1:28 800], sekce č. 60, rozměry sekce 410 mm × 620 mm, výřez. Österreichisches Staatsarchiv – Kriegsarchiv, Wien. Reprodukce Laboratoř geoinformatiky UJEP, Ústí nad Labem.

Mapa č. 5: Jičín na Druhém vojenském mapování Čech z let 1851–1852, reambulováno 1872. Rukopisná kolorovaná mapa, grafické měřítko [1:28 800], sekce č. V/6, östliche Colonne, rozměry sekce 525 mm × 525 mm, výřez. Österreichisches Staatsarchiv – Kriegsarchiv, Wien. Reprodukce Laboratoř geoinformatiky UJEP, Ústí nad Labem.

Mapa č. 6: Jičín na Třetím vojenském mapování Čech z roku 1877. Rukopisná kolorovaná mapa, grafické měřítko [1:25 000], sekce č. 3855/1, rozměry sekce 555 mm × 720 mm, výřez. Reprodukce Laboratoř Geoinformatiky UJEP, Ústí nad Labem.

Mapový list č. 3

Mapa č. 7: Císařský povinný otisk Stabilního katastru města Jičína z roku 1842. Kolorovaná litografie, grafické měřítko [1:2 880], rozměry listu 525 mm × 660 mm, výřez. Ústřední archiv zeměměřičství a katastru Praha, sign. B2/a/6/C 2890. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapový list č. 4

Mapa č. 8: Císařský povinný otisk stabilního katastru Valdic z roku 1842. Kolorovaná litografie, grafické měřítko [1:2 880], rozměry listu 525 mm × 660 mm, výřez. Ústřední archiv zeměměřičství a katastru Praha, sign. B2/a/C6/7116. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Obr. č. 25: I. M. Lerch, veduta kartuziánského kláštera ve Valdicích. Černobílá rytina, 290 mm × 210 mm. Muzeum Jindřichohradecka, inv. č. GK 654.

Původně plánované jednolodí klášterního kostela sv. Josefa, tradiční a přísnými regulami dodržovaný architektonický model, bylo ještě před samotným založením nejprve dle Valdštejnova přání rozšířeno o dvě boční kaple a pak dokonce o celou řadu tří bočních kaplí na každé straně, vytvářející tak v kartuziánské architektuře nevidaný precedens. Zachována však byla chórová přepážka, v tomto případě v podobě tzv. tunelového lettneru, vlastně části chodby ambitu, dělicí kostel na chór otců a chór bratří. (Petr Uličný)

Obr. č. 26: Pohled na areál kartuziánského kláštera ve Valdicích z roku 1930 využívaného jako věznice. RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-1-844.

Obr. č. 27: Půdorys bývalého kartuziánského kláštera ve Valdicích. Na základě plánu z doby zrušení kláštera narýsoval Antonín Martínek roku 1910. Podle MARTÍNEK, Antonín: Soutis památek historických a uměleckých v politickém okrese Jičín, in: Výroční zpráva cis. král. vyšší realky v Jičíně za školní rok 1908–1909. Skenoval Petr Uličný.

Mapový list č. 5

Mapa č. 9: Niccolò Sebregondi, Návrh na rozšíření města Jičína z roku 1633. Černobílá kopie ztraceného originálu, 385 mm × 630 mm, grafické měřítko [míra neuvedena]. NPÚ – Ústřední pracoviště Praha, Sbirka plánové a grafické dokumentace, sign. PPOP-996-5-965, č. negativu 69.313. Skenoval NPÚ Praha.

Plán publikovali i s komentářem Jan Morávek a Zdeněk Wirth v knize *Valdštejnův Jičín*. Zvětšenou novodobou kopii tohoto plánu zhotovil F. X. Margold roku 1934. Do prvorepublikové uliční sítě města promítl Sebregondioho plán. NA Praha, Sbirka map a plánů, inv. č. 1766, sign. C XI 8.

Bez hledání geometricky čisté figury, jaké byly oblíbené u renesančních ideálních měst a jaké lze nalézt i v jiných dochovaných Pieroniho návrzích, působí Sebregondioho návrh možná až příliš pragmaticky. Nešikovně byla zejména vyřešena komunikace k monumentální lipové aleji, ke které chybí skrze město jakýkoli nástup. Řešení, kterým by bylo kombinování radiální kompozice s ortogonálním roštem, zde Sebregondi nepoužil asi s ohledem na možné rozšíření města. Radiální komunikace přes diagonálu města by vyžadovala zkosení severovýchodního obvodu stejně jako na protější straně. To by sice dalo severní polovinu města zcela symetrickou figuru, plánované východní rozšíření by však muselo navazovat jako polygonální prstenec. Tato idea zřejmě Sebregondimu ani Valdštejnovi nepřišla zajímavá. (Petr Uličný)

Obr. č. 28: Zámek na Valdštejnově náměstí v Jičíně v roce 2006. Foto Tomáš Rás, Praha.

Obr. č. 29: Průhled lipovou alejí v roce 2006. Foto Tomáš Rás, Praha.

Obr. č. 30: Valdštejnovo kasino s loggií v roce 2006. Foto Tomáš Rás, Praha.

Obr. č. 31: Pohlednice Valdštejnova casina a okolního parku – Libosadu z konce 19. století. RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-1-465.

Areál Libosadu u valdické obory (v původním německém názvu Lustgarten) obsahoval zahradu a stavební blok casina s loggií a hospodářským dvorem (Lusthaus). Ze své loggiové vyhlídky rámované ze tří stran arkádami vpravdě věvodských dimenzí, měl Valdštejn z casina shlížet na rozlehlou zahradu se třemi fontánami v horním parteru a s velkým bazénem v posledním pátém parteru. Tam měl být zděný labyrint, kterým se mělo procházet do obory, s níž byla zahrada od severu přímo připojena. Osa celé kompozice měla být vyznačena lipovou alejí, sázenou stejným způsobem jako alej od Jičína, tedy dvěma přes sebe přeloženými řadami. Na konci zahradní osy při samém jihozápadním kraji obory byl postaven dnes již zaniklý malý letohrádek centrálního půdorysu s bočními přístavky. Celá zahrada tak mohla být i pro svoji výraznou geometrickou pravidelnost míněna jako aluze na antické castrum. Zvláštností valdické zahrady bylo to, že byla určena pro jízdu a případně i volné výběhy koní, a proto neměla zděné, ale jen v terénu upravené terasy. Valdštejn byl vášnivým milovníkem ušlechtilých ras a při jeho dvoru, se kterým cestoval po střední Evropě, bylo vždy několik stovek koní pro věvodovu osobní potřebu. Proto i valdickou oboru byl proměněn částečně na koňskou a do jejího středu nechal postavit věž, ze které se troubilo při krmení koní, stejně jako v obrovitém hřebčinci postaveném Valdštejnem ve Smrkovicích nedaleko Jičína. (Petr Uličný)

Obr. č. 32: Nejstarší jičínské domy v jádru z předvaldštejnské doby.

a) Domy čp. 6 a 7 na dnešním Lidickém náměstí, zbořené roku 1933. Fotografoval Antonín Brožek v roce 1913, Archiv RMaG Jičín, sign. F 3305.

b) Dům čp. 77 v Butovské ulici a čp. 76 na Nábřeží Irmý Geisslové. Dům čp. 77 zvaný „Na Kocourku“ stál již před zřízením zahrady Valdštejnova paláce, v jejímž rohu se později ocitl, těsně za řekou Cidlinou. Vedle něho na místě dřívě doloženého dvora byl postaven dům zvaný *stará fara* (čp. 77). Fotografoval Antonín Brožek, Archiv RMaG Jičín, sign. F 3311.

Mapový list č. 6

Mapa č. 10: Plán Jičína s podrobnou legendou asi z roku 1743. *PLAN von GITSCHIN*. Paul Wilhelm Ferdinand von Bohn, rukopisná lavírovaná kresba tuší, grafické měřítko [1:3 600], 235 mm × 340 mm. Österreichisches Staatsarchiv – Kriegsarchiv, Wien, fond Genie- und Planarchiv Inland, sign. C IV a 1.

Mapa č. 11: Vojenské ležení u Jičína roku 1745. *Feld-Laager der Kay. König. Ung. Böhem. Armee bey Gitschin a[n]n[o] 1745 von dem der rechte Flügel in Cantonirungs Quartiere und der linke nach Turnan in das Laager marchirte*. Barevná rukopisná mapa od neznámého autora, bez měřítka, 180 mm × 275 mm. Österreichisches Staatsarchiv – Kriegsarchiv, Wien, sign. H III e 128/1745.

Mapa č. 12: Vojenský tábor u Jičína roku 1758, autor neznámý. *Plan du Camp. d'une division de l'armée Imperiale prés de Gitschin le 11. August 1758*. Rukopisná kolorovaná mapa, grafické měřítko [cca 1:10 000], 220 mm × 255 mm. Österreichisches Staatsarchiv – Kriegsarchiv, Wien, sign. H III e 1599-31.

Mapa č. 13: Mapa ležení části císařské armády u Jičína 11. srpna 1758. *Rast-Laager des Corps de Reserve der Kay. Königlichen Armée bey Jitschin den 11ten Augusti 1758 unter hohen Commando S. Excellenz General Feld-Marschal Graffen Leopold von Daun. Autor Schinnerer (Conducteur)*, rukopisná barevná mapa, grafické měřítko [cca 1:28 200], 235 mm × 340 mm. Österreichische National Bibliothek, Wien, sign. FKB V.57.58.06,47 Kar.

Ke stejnému dni se vztahuje mapa tábořiště vojenských jednotek u Lomnice nad Popelkou, autor Schonst (Cond.), měřítko [cca 1:15 100]. Österreichische national Bibliothek, Wien, Kartensammlung, sign. 3342.

Mapa č. 14: Jičín a okolí na mapě ležení císařské armády roku 1778. *Plan Des Lagers bey Gitschin unter Commando Ihro Majestät des Kaisers von 17ten Septembris 1778*. Kreslil Wenzel Koschin, barevná kresba, grafické měřítko cca 1:20 000, 285 mm × 440 mm, papír podlepený plátnem. Österreichische National Bibliothek, Wien, sign. FKB AA.25.4 Kar.

Obr. č. 33: Pohled na centrum města Jičína z roku 1745 s kostelem sv. Ignáce, hradební zdí a budovami Valdštejnova paláce. *Prospect von Gitschin*. Charles le Roy. Černobílá kresba tužkou. Österreichisches Staatsarchiv – Kriegsarchiv, Wien, sign. H III e 1-2, fol. 91.

Mapový list č. 7

Mapa č. 15: Část Valdického předměstí v Jičíně před Valdickou branou. NA Praha, fond Tereziánský katastr, inv. č. 708, mapová příloha. Barevná kresba asi z let 1717–1722, grafické měřítko [cca 1:1 155], 375 mm × 300 mm. Skenoval NA Praha.

Obr. č. 34: Fotografie dnešního Žižkova náměstí z roku 1866. Městský úřad Jičín, Stavební archiv.

Obr. č. 35: Valdická brána a valdštejnské hradby z ulice Pod Košťofrankem v roce 2006. Foto Tomáš Rás, Praha.

Mapový list č. 8

Mapa č. 16: Mapa Slezské silnice od Jana Glockspergera ze 30.–40. let 18. století. *Mappa der Landt-Strasse von der Stadt Gitschin über Trautenau bis Ende Königs-hann an die Schlesische Granitz*. Barevná rukopisná mapa, grafické měřítko [cca 1:1 23 800], 590 mm × 2 500 mm, výřez. NA Praha, Sbirka map a plánů, inv. č. 2236, sign. B XIV 26. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapa č. 17: Mapa Slezské silnice od Jana Laštovky (Johann Laschtiowka) asi z roku 1808. *Brouillon des zum Bau angetragenen Schlesischen Strassenzugs von Gitschin über Neupakau, Arnau, Trautenau bis auf die Schlesische Grenze*. Barevná rukopisná mapa, grafické měřítko [cca 1:23 600], 730 mm × 2 400 mm, výřez. NA Praha, Sbirka map a plánů, inv. č. 2235, sign. B XIII 30. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapa č. 18: Mapa části Slezské silnice mezi formanskou stanicí Šalandou u Sobotky a Jičínem. *Plan des Strassenzugs von einem Stük vor Schaland bis Gitschin*. Kreslil Johann von Cassati kolem roku 1795. Barevná rukopisná mapa, grafické měřítko [cca 1:8 300], 450 mm × 1 395 mm, výřez. NA Praha, Sbirka map a plánů, inv. č. 2237, sign. B XIV 27. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapa č. 19: Mapa části Slezské silnice od Jičína směrem na Novou Paku z roku 1811. *Situations-Plan des Strassenzugs von Gitschin bis an die fertige Chaussée bei Rokitnay*. Kreslil Leopold Wöllner. Barevná rukopisná mapa, grafické měřítko [cca 1:8 300], 670 mm × 2 000 mm, výřez. NA Praha, Sbirka map a plánů, inv. č. 2238, sign. B XIV 28. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapový list č. 9

Mapa č. 20: Kruhová mapa města Jičína. Bez názvu. Kreslil Josef Návesník mezi léty 1862–1879. Ručně kolorovaná litografie, bez měřítka, rozměry mapového listu 405 mm × 510 mm. SOKA Jičín, fond Soudobá dokumentace, sign. VI/8-m/11. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Obr. č. 36: Retušovaná fotografie svátku Božského těla na jičínském náměstí ze 60. let 19. století. Ústav dějin umění AV ČR, v.v.i., Praha, Oddělení dokumentace, fond Zdeněk Wirth, kart. W-A-274/2, fol. 57. Skenoval Zdeněk Matyáško, ÚDU AV ČR, v.v.i., Praha.

Mapový list č. 10

Mapa č. 21: Regulační plán města Jičína z roku 1890. Autor Bedřich Pek. Rukopisný barevný plán, v němž byly učiněny pozdější doplňky tužkou, měřítko 1:14 400, rozměry jednoho listu 630 mm × 1 045 mm. RMaG Jičín, Fond map a plánů, sign. 242 a-b, 2 části. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Jičín patřil k prvním městům v Čechách, která vyhověla stavebnímu zákonu z roku 1889 a nechala zpracovat regulační plán. Dokument byl přijat v roce 1893. Hlavním cílem jeho tvůrce, městského inženýra Bedřicha Peka, bylo uvolnění historického jádra města. Za základní problém starého centra považoval dopravní zatížení průjezdu Valdickou branou. Horoval pro boření zchátralých – nehygienických – objektů a postupné narovnávání zakřivených uličních čar. Prosazoval řadovou jednopatrovou zástavbu, mělké parcely; v širokých ulicích by si lidé měli mít možnost zřídit předzahrádky. Centrum by mělo být s periferií

racionálně propojeno: již tento územní plán doporučil k zastavení pro-luku na obou březích Cidliny mezi starým a Novým Městem při dnešní Ruské ulici. Realizace Bedřicha Peka se soustředily kolem dnešních ulic Čechovy a Tyršovy a ne všechny jeho stavební počiny se řídily uvedenými principy, které publikoval v informační brožuře *Poznámky k regulačním plánům města Jičína* (Jičín 1890). (Milan Kudyn)

Mapový list č. 11

Mapa č. 22: Anonymní plán města Jičína z roku 1903. *Jičín 1903*. Ručně kolorovaný tisk (papír podlepen plátnem, s listami), grafické měřítko [cca 1:1 428], 1 270 mm × 900 mm, SOKA Jičín, fond Soudobá dokumentace, sign. VI/8-M89. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Další kopie RMaG Jičín, Fond map a plánů, inv. č. 802. Jiný významný plán města přetiskly Muzejní noviny č. 5, 1994 z publikace *Spis pamětní vydaný na oslavu dvanáctého sjezdu jednoty samosprávných úředníků obecních a okresních v království Českém konaného 1897 v Jičíně*. Jeho autorem je pravděpodobně kancelista okresního zastupitelstva v Jičíně František Klecar.

Mapový list č. 12

Mapa č. 23: Tematický plán města z roku 1927. *Přehled druhů dlažeb a silnic v Jičíně. 1. ledna 1927*. Kreslil Antonín Houba. Zakresleno do staršího tištěného *Orientačního plánu města Jičína roku 1916*. Kreslil Antonín Martínek. Grafické měřítko [cca 1:7 500], 275 mm × 215 mm, papír podlepený kartonem. SOKA Jičín, nesignováno. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Další exemplář *Orientačního plánu města Jičína roku 1916* SOKA Jičín, fond KČST Jičín, kart. č. 5, inv. č. 82. Černobílý tisk, grafické měřítko [cca 1:7 500], 275 mm × 215 mm.

Podrobně zachycuje Jičín na počátku 20. století – tedy v době, kdy se výstavba ve městě řídila Pekovým regulačním plánem, ještě katastrální plán města z roku 1912 (SOKA Jičín, fond Soudobá dokumentace, sign. VI/8-p/27).

Obr. č. 37: Vila čp. 289 v Konecchlumské ulici s evangelickou modlitebnou vyprojektovaná Matějem Blechou v roce 1907 pro Bohuslava Marečka. RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-172. Skenovalo RMaG Jičín.

Vila byla postavena roku 1908 podle projektu pražského architekta a stavebního podnikatele Matěje Blechy (1861–1919), jenž byl znám zejména díky své stavební firmě, která za spolupráce architekta Emila Králíčka významně přispěla k fondu pražského kubismu (obchodní dům Diamant aj.). Jičínská vila patří k několika málo stavbám realizovaným Blechou samostatně; ukazuje zároveň, že bez spolupráce invenčnějších kolegů byl sice velmi zručným, avšak konzervativním architektem. Ve fasádě se uplatňuje neobarokní dekor aplikovaný metodou secesní zdobnosti – forma typická pro obratné rutinéry počátku 20. století (viz jičínský Holečkův hotel Praha). Z hlediska typologického je však mimořádně zajímavá dispozice domu, kde se k dvoukřídlé hmotě budovy připojuje prostor evangelické modlitebny. (Milan Kudyn)

Obr. č. 38: Vila čp. 150 v ulici Maršála Koněva z roku 1910. Fotografoval Antonín Brožek. Archiv RMaG Jičín, sign. 13 897. Skenovalo RMaG Jičín.

Vila byla postavena v roce 1910 podle projektu architekta Dušana Jurkoviče (1868–1947). Stavebníkem byla dcera Boženy Němcové Theodora (1841–1920), představitelka místní pokrokové inteligence, učitelka na vyšších školách dívčích. Na počátku 20. století vyhledávali Dušana Jurkoviče právě stavebníci, kteří požadovali moderní komfortní bydlení, svou architektonickou formou zároveň vyjadřující vztah k národnímu dědictví. Tak i jičínská vila v sobě spojuje dispozici anglického halového domu (v roce 1910 již odmítaného nejmladší generací architektů – viz odlišná koncepce Janáčkova domu čp. 157 z přibližně stejné doby – avšak oblíbeného v díle četných modernistů, jako byl Jan Kotěra) s tradičním slovanským tvaroslovím. Střed domu tvoří schodištní hala, na kterou se „nabalují“ ostatní obytné a provozní prostory. Pro typ anglického domu je charakteristická strmá mansardová střecha, mohutné komíny a celkové „malebný“ či „tajemný“ dojem stavby. Slovanské motivy, originálně tvarované Jurkovičovým rukopisem, rozpoznáváme v četných dřevěných detailech, např. ve variacích na tradiční vyřezávané štítové lomenice. Vila čp. 150 dokonale vystihuje charakter svého stavebníka – moderní internacionální koncepce v hávu slovanské tradice. (Milan Kudyn)

Dále srv. ŮLEHLA, Vladimír: Samotářská dcera Boženy Němcové Theodora. Jičín 2007.

Obr. č. 39: Kubistická vila čp. 157 v ulici Maršála Koněva v roce 2007. Dům vyprojektoval v roce 1911 pro Josefa Jakubce architekt Pavel Janák. Foto Eva Chodějovská.

Vila byla dokončena v roce 1912 podle plánu architekta Pavla Janáka (1882–1956). Stavebníkem byl Josef Jakubec, jičínský okresní soudce (†1938). Výběr projektanta pravděpodobně podmínilo doporučení historika umění Zdeňka Wirtha, propagátora nejmladší umělecké generace, spjatého po celý život s Jičínem. Váha Wirthova jména spolu s odvahou stavebníka dovolily mladému Janáčkovi, žákovi slavného Vídeňana Otto Wagnera, aby vnesl do Jičína ozvuk nejmodernějších architektonických trendů, jaké se dalo jen stěží realizovat i v samotné Praze (v tomto smyslu patří Jakubcova vila vedle některých pozdějších realizací Č. Musila k největším kulturně-historickým pokladům Jičína 20. století). Vila je totiž první stavbou v Čechách, na kterou se podařilo aplikovat metodu architektonického kubismu nejen v detailu, ale i v celkové koncepci. Kubistický je polygon hlavního vchodu a zahradní verandy, seřiznuté okenní špalety, nároží domu, ale i komíny a krovní konstrukce; kubistické jsou dokonce půdorysy některých místností. Celková silueta domu působí naproti tomu až klasicistně uměřeně. Typický pro situaci Jičína té doby se zdá být také odpor městského inženýra Bedřicha Peka, podle kterého vila nehledí k tomu, co „vyhledává krasochuť“. Dům je kromě výše zmíněného významný také tím, že mu jako jedině jičínské stavbě moderní architektury věnoval pozornost soudobý odborný tisk (*Umělecký měsíčník*) – v tomto smyslu se setkává s Jičínem až ve 30. letech v souvislosti s městskou plavárnou (Č. Musil – V. Štastný; *Architekt SIA*). (Milan Kudyn)

Obr. č. 40: Budova gymnázia, učitelského ústavu a obecných a měšťanských škol na okénkové pohlednici. RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-1-45.

Budova gymnázia (Jiráskova čp. 30) z let 1882–1883 (ing. Julius Thallmayer, stavěl F. a E. Menčíkové) byla jednou z prvních budov na okružní třídě v Jičíně. Z hlediska budoucího rozvoje města její umístění, o něž se vedly velké spory, nebylo příliš vhodné: jako pohledová dominanta v průhledu Panské (Palackého) ulice zabránila prodloužení této městské třídy a vhodnému propojení centra s novými čtvrtěmi. Čeněk Musil navrhl na přelomu 30. a 40. let jako protiváhu na kraji Nového Města za Cidlinou budovu dnešní Střední průmyslové školy (Pod Koželuhy čp. 100). O stavbu pseudoslohové budovy gymnázia se významně zasloužil tehdejší ředitel František Lepař, po němž škola nese jméno.

Učitelství ústav byl v Jičíně založen v roce 1869. Od roku 1886 sídlil až do svého zrušení (1948) v novorenesanční budově na Husově třídě čp. 170 stavěné podle plánů Emanuela Prokopa F. Menčíkem, dnes 2. základní škola.

Budovu obecných a měšťanských škol s připojenou spořitelnou postavil na části někdejší zahrady paláce Albrechta z Valdštejna v letech 1895–1896 Bedřich Pek. Školní budovy byl rozšířen roku 1905 a později (1935) přibyla ještě přístavba od Čeňka Musila. Dnes v celém bloku sídlí 1. základní škola. (Eva Chodějovská)

Mapový list č. 13

Mapa č. 24: Jičín v roce 1928. *Jičín, berní okres Jičín, země česká. Reprodukované podle nové původní mapy vykazující stav z roku 1928 v reprodukčním ústavu ministerstva financí.* Barevný tisk, měřítko 1:1 000, 500 mm × 640 mm. SOkA Jičín, nesignováno. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapový list č. 14

Mapa č. 25: Plán Jičína z roku 1932. *Plán města Jičína.* Kreslil Jaroslav Havelka, tisk L. Riedl Nová Paka, v komisi Jana Paška, černobílý tisk, grafické měřítko [cca 1:4 000], 410 mm × 290 mm. SOkA Jičín, fond Soudobá dokumentace, sign. VI/8-p/5. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapa č. 26: Plán Jičína z roku 1934. *Orientační plán města Jičína.* Kreslil Josef Křelina, vydal Městský úřad v Jičíně. Barevný tisk, měřítko 1:2 880, 1 155 mm × 910 mm. RMaG Jičín, Fond map a plánů, sign. B 243. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

V polovině 30. let je Jičín zachycen ještě na následujících mapách: T. Ženišek, *Jičín v roce 1935* – mapa v turistickém průvodci z roku 1935 (reprodukce v knize Jindřicha Francka *Jičín. Edice Zmizelé Čechy*. Praha – Litomyšl 2004 za s. 69) a *Situační plán Jičína z období mezi dvěma světovými válkami*, grafické měřítko [cca 1:3 000], 590 mm × 745 mm. RMaG Jičín, Fond map a plánů, sign. B 238.

Obr. č. 41: Jezuitská kolej v Jičíně využívaná jako kasárna. Barevná pohlednice z přelomu 19. a 20. století. RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-I-96. Skenovalo RMaG Jičín.

Obr. č. 42: Husova třída s hotelem Praha a kulturním domem na pohlednici z doby po roce 1896. RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-I-1034.

Hlavní městskou třídou se stala původní Hradecká, dnešní Husova ulice. Svou tvář získala na konci 19. století, kdy zde vyrostly významné veřejné budovy v duchu historismu: kromě učitelského ústavu (1886 podle plánů Emanuela Prokopa postavil F. Menčík), budova občanské záložny (1906, pražský architekt Jan (?) Heindl, postavil A. Turek a Antonín Holeček) – dnešní poliklinika.

Významně se realizoval na této exponované městské třídě neschopnější místní stavitel přelomu 19. a 20. století Antonín Holeček (1850–1912). Kromě řady soukromých (především v Tyršově a Čechově ulici) i veřejných budov v duchu historizujících slohů a secese na různých místech Jičína, vystavěl zde na křižovatce Husovy a Fügnerovy ulice hotel Praha (dokončený 1910). Holeček byl nejen stavitelem této budovy, ale i majitelem – patřil tedy ve své době k nejmajetnějším místním podnikatelům. Hotel Praha je ve své podstatě pozdně secesní, ve tvarování průčelí se tu však uplatňují ještě prvky neobaroka (oblíbené sice až do dvacátých let, avšak v této době již svědčící o mírné konzervativnosti autora). Barokizující formy rozeznáváme ve středověké vstupní partii, zejména v rozečkané korunní římsě nad hlavním vstupem. Neobarokní je budova i v ornamentice.

Vedle stojící kulturní dům byl zbudován jako sokolovna v letech 1894–1896 podle plánů pražského architekta Jana Vejrycha rovněž Antonínem Holečkem, jenž sám v duchu vídeňské moderny navrhl a provedl přístavbu (1911). Interiér upravil v roce 1926 Čeněk Musil na Masarykovo divadlo.

Respektování uliční čáry prosazoval v Jičíně již Bedřich Pek na konci 19. století v souvislosti s prvním regulačním plánem města. Přesto ještě těsně po skončení 1. světové války postavený Kloboučkův dům (čp. 44, dnes 393) narušil přímou linii této hlavní třídy. (Eva Chodějovská – Milan Kudyn)

Obr. č. 43: Zámecký park se zbytky hradeb, kostel sv. Jakuba, budova děkanství a Valdická brána v roce 1941. Fotografoval Antonín Fingerland. Archiv RMaG Jičín, sign. 251.

Obr. č. 44: Pohled od budovy obchodní akademie k parku z 2. poloviny 30. let 20. století. Fotografoval Ferdinand Bučina, poskytl Tomáš Rasl, Praha.

Obr. č. 45: Pohled na obchodní akademii a dnešní Biograf Český ráj kolem poloviny 20. století. RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-I-259.

Budovu čp. 47 vystavěl dle projektu J. Kraupeho v roce 1923 spolek Bio Český ráj, jehož předsedou byl v letech 1925–1938 Josef Mrňák. Po něm bylo divadlo, kde se také promítaly filmy, od roku 1940 pojmenováno. Po roce 1949 začala budova sloužit téměř výhradně jako kino, jediné v Jičíně. Novoklasicistní budovu znehodnotila přestavba v letech 1957–1958. Od roku 1995 nese jičínské kino název *Biograf Český ráj*.

Obchodní akademie – účelová školní budova byla postavena podle návrhu Čeňka Musila Josefem Novotným v roce 1930 a patří mezi vrcholná Musilova díla.

Obr. č. 46: Pohled na část okružní třídy kolem historického jádra s Biografem Český ráj a budovou obecných a měšťanských škol, stav v 70. letech 20. století. Městský úřad Jičín, Stavební archiv, album fotografií. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Kolem historického jádra Jičína začala být od 60. let 19. století v souvislosti s postupným bouráním hradeb budována okružní třída, na níž byla umístěna řada veřejných pseudoslohových i funkcionalistických budov. Dnešní ulice Jiráskova, Železnická, Žižkovo náměstí, Šafaříkova, 17. listopadu a Na Hrádku ovšem začaly také po omezení dopravy na Valdštejnovo náměstí a uzavření průjezdu Valdickou branou plnit funkci vnitřního městského okruhu. Veškerou dopravní zátěž nesly tyto komunikace spolu s Ruskou ulicí a Husovou třídou až do stavby obchvatu města v osmdesátých letech 20. století. (Eva Chodějovská)

Mapový list č. 15

Mapa č. 27a)–f): Regulační plán města Jičína z roku 1935. Autor Čeněk Musil. Barevný rukopisný plán na 27 listech s pozdějšími přírisky, měřítko 1:1 000, rozměry mapového obrazu jednoho listu 500 mm × 635 mm, papír podlepený plátnem, reprodukovány listy č. 11, 12, 18, 19, 25, 26. SOkA Jičín, nesignováno. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Až do sklonku 20. let 20. století nebylo urbanistické plánování považováno za komplexní exaktní činnost. Teprve průkopnické práce urbanistů, jakými byli Sant'Elia či Le Corbusier, vnesly do regulačního plánování požadavek vědeckosti a interdisciplinarity. U nás se urbanismem jakožto exaktní vědou začala zabývat teprve první generace konstruktivistů sdružených okolo časopisu *Stavba*.

V roce 1930 přistoupil Čeněk Musil (1889–1947) k vypracování regulačního plánu města Jičína na základě podkladů Vladimíra Zákrejse, předního teoretika zmíněného směru. Neobyčejně pozoruhodný je fakt, že po technické stránce vyřešil Musil – jako jeden z prvních urbanistů v Čechách – svůj plán plně na základech rozpracovaných Zákrejsovým okruhem, avšak na rozdíl od módních tendencí do něj vnesl požadavek citlivosti vůči starší zástavbě, již ponechal téměř úplně netknutou, a vůči celkovému krajinnému kontextu (patrná inspirace Sebregondim). Spojení nejmodernějších principů (sběrná okružní třída, provzdušnění města, požadavek ekonomické funkcionalistické výstavby atd.) a mimořádné citlivosti ke kulturnímu dědictví dělá z Musilova plánu nadčasové dílo, mimořádné i v kontextu celorepublikového vývoje. (Milan Kudyn)

Obr. č. 47: Pohlednice a fotografie realizovaných staveb Čeňka Musila.

a) Pohled z Valdické brány k Čepčově s novou vilou čtvrtí a pavilony nemocnice (první etapa stavby 1924, další v letech 1926–1928 včetně velmi pozoruhodné márnice). RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-I-439.

b) Bytový dům v Tyršově ulici v roce 2007. Dům čp. 501 vyprojektoval Čeněk Musil pro radu Vlacha v roce 1924. Foto Eva Chodějovská.

c) Studentský dům, dnešní knihovna Václava Čtvrťka, z roku 1924. Kresba Čeňka Musila na pohlednici. RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-I-498. Budova čp. 400 byla postavena v roce 1924 jako zázemí pro studenty a žáky jičínských škol. Studentský dům se brzy stal významným kulturním centrem, kde působil především spolek Akademická čtenářská jednota. Od roku 1925 zde našla své sídlo i městská knihovna.

d) Vila čp. 428 *Florea* projektovaná Čeňkem Musilem pro Josefa Koláře. Foto Milan Kudyn, 2005. Dokončena roku 1927 podle projektu architekta Čeňka Musila. Součástí stavby se staly provozní prostory stavebníkovy firmy na výrobu umělých květin, jak ukazuje dodnes zachovaný nápis FLOREA. Vilu lze považovat za čistý příklad Musilovy vrcholné tvorby; typická pro jeho rukopis je kombinace tradiční symetrické dispozice a svěbytně modernisticky tvarované fasády. Tu charakterizují jednak prvky odkazující na holandskou architekturu a odtud na modernu Jana Kotěry – nároží z pohledových cíhel, jednak expresivně zalamané a extrémně vysazené římsy, jejichž užíváním se Musil po roce 1926 přihlásil k tvorbě předního českého architekta Jiřího Kroh. Římsy čistě výtvarně rozehrávají na fasádě kontrasty světla a stínu a vytvářejí dojem pohybu. Vila představuje na českém venkově poměrně vzácný příklad expresivně laděného architektonického purismu. (Milan Kudyn)

Mapový list č. 16

Mapa č. 28: Plán města Jičína z roku 1943. *Jitschin (Jičín). 1:10 000. Prag, Landesvermessungsamt Böhmen und Mähren 1943, 1:10 000, 410 mm × 410 mm.* Mapová sbírka HÚ AV ČR, v.v.i., Praha, sign. A-1714. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapa č. 29: Plán města Jičína z roku 1948. *Orientační plán měst 1:10 000. Jičín, č. 23. Praha, Zeměměřický úřad 1948, 1:10 000 410 mm × šířka 410 mm.* Mapová sbírka HÚ AV ČR, v.v.i., Praha, sign. B-5065. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapový list č. 17

Mapa č. 30: Plán města Jičína z roku 1945. *Orientační plán města Jičína.* Vypracovala technická kancelář dr. ing. Václava Štastného v Jičíně roku 1945. Barevný tisk, 1:2 000, rozměry 1. část: 600 mm × 1 425 mm, 2. část 965 mm × 1 425 mm. RMaG Jičín, Fond map a plánů, sign. B 239a-b, 2 části. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Plán se dochoval takéž zavěšený na chodbě na Městském úřadě v Jičíně (Žižkovo náměstí čp. 17). Do širších souvislostí zasazuje tento plán brožura *Budujeme Jičínsko. Budujeme Jičínský kraj*, který vydal Okresní výkonný výbor Československé strany národně socialistické v Jičíně v roce 1946 s texty Čeňka Musila a Václava Štastného.

Mapový list č. 18

Mapa č. 31: Plán města Jičína s okolím z roku 1960. *Jičín. Směrný územní plán. Základní výkres. Současný stav a návrh.* Eva Strnadová, SÚRPMO Praha 1960. Barevný rukopisný plán, 1:25 000, 405 mm × 1 005 mm. Městský úřad Jičín, Stavební archiv. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapa č. 32: Plán města Jičína z roku 1960. *Jičín. Směrný územní plán. Komplexní návrh – Hlavní výkres.* Eva Strnadová – Josef Veleba, SÚRPMO Praha 1960. Barevný rukopisný plán, 1:5 000, 805 mm × 1 005 mm. Městský úřad Jičín, Stavební archiv. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapový list č. 19

Mapa č. 33: Směrný územní plán Jičína ze 70. let 20. století. *Agglomerace Jičín – Směrný územní plán. Hlavní výkres III, SÚRPMO Praha 1973.* Barevný rukopisný plán, 1:5 000. Městský úřad Jičín, Stavební archiv. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapový list č. 20

Mapa č. 34: Plán města Jičína z roku 2006. *Územní plán města Jičína z roku 2006.* Digitální barevná mapa, upravil Pavel Šolc, Městský úřad Jičín.

Mapový list č. 21

Mapa č. 35: Mapa Jičína s čísly popisnými a s názvy ulic z roku 2006. *Jičín. Mapa čísel popisných 1:4 000.* Digitální barevná mapa, měřítko výřezu přibližně 1:2 100. Geodézie Krkonoše 2006, výřez Pavel Šolc, Městský úřad Jičín.

Mapový list č. 22

Mapa č. 36: Plán historického jádra města Jičína z roku 1964. *Jičín. Městská památková rezervace.* Zpracoval Jaroslav Wagner, kreslila Marta Švecová. Rukopisný černobílý plán, 1:1 000. RMaG Jičín, Pisemná pozůstalost Jaroslava Wagnera, nesignováno. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Centrum Jičína bylo vyhlášeno městskou památkovou rezervací již v roce 1956 s platností na deset let; definitivně pak 12. dubna 1967 (s platností od roku 1968) Prohlášením Ministerstva kultury a informací ČSR č.j. 1476/67 K II/2, k němuž tento plán tvořil obrazovou přílohu.

Mapa č. 37: Plán historického jádra města Jičína z roku 1990. *Jičín – historické jádro. Průzkumy a rozbory – Funkční využití.* Ing. arch. Kout, SÚRPMO Praha 1990. Rukopisný barevný plán, 1:1 000, 955 mm × 830 mm. Městský úřad Jičín, Stavební archiv. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Plán městské památkové rezervace Jičín z roku 1995 byl otištěn v publikaci *Městské památkové rezervace. Půdorysy měst.* Praha 1997.

Mapový list č. 23

Obr. č. 48: Kruhové panorama ze Zebína. *Rozhled s vrchu Zebína u Jičína.* Antonín Martinek – Arnošt Lustig, nedatováno. Černobílý tisk, rozměry celého listu 275 mm × 240 mm. SOkA Jičín, fond Soudobá dokumentace, sign. VI/8-p/8. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Jako upomínkový předmět vydalo RMaG Jičín.

Obr. č. 49: Panorama Jičínské kotliny ze Zebína roku 2006. Foto Tomáš Rasl, Praha.

Obr. č. 50: Kaple sv. Maří Magdaleny na Zebíně roku 2006. Foto Tomáš Rasl, Praha.

Obr. č. 51: Pohled na vrch Zebín s kaplí sv. Maří Magdaleny, kostelem Všech Svätých na úpatí a hospodářským dvorem na počátku 20. století. RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-I-6.

Mapový list č. 24

Mapa č. 38: Okolí Jičína na mapě silnic v okrese Jičín z roku 1868. Bez názvu. Barevná rukopisná mapa, měřítko [cca 1:4 900], 535 mm × 670 mm, výřez. SOkA Jičín, fond Soudobá dokumentace, sign. VI/8-m/1. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapový list č. 25

Mapa č. 39: Dvojazyčná mapa silničních vzdáleností v okrese Jičín s plánem Jičína a Nové Paky z roku 1944. *Karte der Strassenentfernungen – Bezirk Jitschin. Mapa silničních vzdáleností – okres Jičín.* Autor J. Stuchlík, vydala správa okresních silnic v Jičíně, měřítko 1:50 000, tisk 870 mm × 1 130 mm, SOkA Jičín, fond Soudobá dokumentace, sign. VI/8-M/79. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapový list č. 26

Mapa č. 40: Mapa Prachovských skal z roku 1883. *Prachovské skály u Jičína.* Kreslil Zdeněk Lepař, litografie Hynek Fuchs, vydala Akademická čtenářská jednota nákladem Jana Paška v Jičíně. Součástí brožury Vladislava Lepaře *Prachovské skály u Jičína.* Černobílý tisk v originále s hnědými šrafiemi pro vyznačení povrchu, měřítko 1:10 000, 200 mm × 265 mm. Vedlejší mapa *Okolí Prachovských skal*, 1:75 000. Skenoval Karel Chutný, SOkA Jičín.

Obr. č. 52: *Zas přijďte a pobuďte!* Propagační materiál Spolku turistů v Jičíně z počátku 20. století. Nákladem Spolku turistů v Jičíně, tiskem Kabátníka a spol. v Jičíně. RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-I-497. Skenovalo RMaG Jičín.

Obr. č. 53: Pohlednice *Pozdrav z Prachovských skal*, [po roce 1901]. RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-I-245. Skenoval Karel Chutný, SOkA Jičín.

Obr. č. 54: Jaroslav Vsetečka – panoramata krajiny v okolí Jičína z roku 1925: *Pohled ze Zebína k severu a západu a Panorama Šlikovy vyhlídky v Prachovských skalách.* SOkA Jičín, fond KČST Jičín. Skenoval Karel Chutný, SOkA Jičín.

Mapa č. 41: Prachovské skály na počátku 20. století. *Prachovské skály u Jičína.* Josef Haken – Karel Bartoš. Tiskařské závody Ad. Švarce, nástupce Antonín Novák, Kutná Hora b.d. Nákladem Spolku turistů v Jičíně. Barevný tisk, měřítko 1:7 200, 370 mm × 495 mm. Vedlejší mapa *Okolí Prachovských skal*, 1: 75 000. SOkA Jičín, fond Soudobá dokumentace, sign. VI/8-m/47. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Další exemplář SOkA Jičín, fond KČST Jičín, kart. č. 5, inv. č. 83 mapy.

Mapa č. 42: Prachovské skály z roku 1925. *Mapa Prachovských skal u Jičína.* Vydal Neubert a synové, b.d. Barevný tisk, 1:10 000, 415 mm × 440 mm. Vedlejší mapy měřítko 1:75 000. RMaG Jičín, Fond map a plánů, sign. B 82. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapa je přílohou k brožuře Jakuba Vsetečky *Průvodce Jičínskem a Prachovskými skalami.* Jičín 1925. Další exemplář SOkA Jičín, fond KČST Jičín, kart. č. 5, inv. č. 83 mapy.

Mapový list č. 27

Mapa č. 43: Plán bitvy u Jičína 29. června 1866, 3. třetina 19. století. *Plan zum Treffen bei Jičín (29. Juni 1866). Situation nach der Besetzung von Diletz durch die Sachsen. (7 1/2 Uhr Abends)*. Barevná litografie, grafické měřítko [1:28 800], 450 mm × 550 mm. Mapová sbírka Historického ústavu Akademie věd ČR, v.v.i., Praha, sign. B-1871. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

V publikaci *Gitschin 1866* Friedricha Regensberga (*Stuttgart 1905) se nachází mapa *Schlachtfeld von Gitschin* 1:50 000.

Mapa č. 44: Mapa pomníků padlých v bitvě u Jičína v roce 1866, vydaná v roce 1906. *Karte der Denkmale der im Treffen bei Jičín am 29ten Juni 1866 Gefallenen. Herausgegeben vom Lokalverein zur Erhaltung der Denkmale und Gräber auf dem Jičiner Schlachtfelde in Jičín, barevná litografie, Militärgeographisches Institut Wien, 1906, měřítko 1:75 000, 335 mm × 410 mm, s vedlejšími mapkami hřbitovů. SOkA Jičín, fond Soudobá dokumentace, sign. VI/8-m/9. Foto Pavel Vychodil, Slaný.*

Mapa je reprodukována také v publikaci ULRÝCHOVÁ, Eva – KRSEK, Oldřich: Prusko-rakouská válka v roce 1866 na Jičínsku. Průvodce po bojišti u Jičína. Jičín 1996. S plánkem hřbitova u Kbelnice a vloženou mapou navržených tras vletů po pomnicích.

Obr. č. 55: Pohled na Jičín s Čerovkou od Ossaría u Kbelnice roku 2006. Foto Tomáš Rásl, Praha.

Fotografováno z jednoho z bodů pro hodnocení pohledových os na Jičín doporučených SÚRPMO ve studii *Jičín. Studie výškového zónování města*. Praha 1975.

Obr. č. 56: Boje před Valdickou branou na dnešním Žižkově náměstí v Jičíně 29. června 1866. Reprodukováno z knihy *Sedmdesátileté výročí bitvy u Jičína. Ke vzpomínkové slavnosti Spolku pro udržování ossaría, pomníků a hrobů na bojišti jičínském z roku 1866 v Jičíně dne 29. června 1936*. Skenoval Karel Chutný, SOkA Jičín.

Další vyobrazení v sešitě č. 4, *Slovo k historii*: KOLEJKA, Josef: Bitva u Hradce Králové 1866. Praha 1986.

Mapový list č. 28

Mapa č. 45: Mapa schlikovského panství na Jičínsku z roku 1811. *Karte der Herrschaften Kopidno, Altenburg, Welisch und Wokschtitz*. Kreslil A. Sichra, rukopisná kolorovaná mapa, bez měřítka, 470 mm × 310 mm. RMaG Jičín – deponát Městského muzea v Kopidlně. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapa č. 46: Mapa schlikovského panství na Jičínsku z roku 1837. *Militair-Aufnahme der Umgebungen von Gitschin, Kopidno, Sobotka, Liban. Bewerkstelligt von mehreren Officieren und Cadeten des Ilten Feldjaeger Bataillons mit Berücksichtigung der Abgrenzung, der hochgräflich Schlikschen Herrschaften Kopidno-Altenburg, Wellisch-Wokschtitz. Seine Hochgeborenen, dem k. k. wirklichen Kaemmerer und General-Feld-Wachtmeister, Grafen Franz Schlik zu Bassano und Weisskirchen, Ritter des kaisl. russisch. St. Annen Ordens II. Classe, Wladimir Ordens IV. Classe, und des koenigl. Wuerttembergischen Civil Verdienst Ordens Commandeur. Ehrfurchtsvoll gewidmet*. Autor Joseph Denlistein, barevný tisk, stupňové měřítko [cca 1:57 600], 735 mm × 540 mm. RMaG Jičín, Fond map a plánů, sign. B 275. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapa č. 47: Mapa lesních revírů schlikovského panství po roce 1842. Bez názvu. Barevná rukopisná mapa, autor neznámý, bez měřítka, 745 mm × 3 045 mm, výřezy. RMaG Jičín – deponát Městského muzea v Kopidlně. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapa č. 48: Mapa rybníků a vodotečí na schlikovských panstvích na Jičínsku z roku 1899. *Mapa vodopisná velkostatků hraběte Ervína Šlika. Sestavil ředitel A. Jelfička*. Barevná rukopisná mapa, měřítko 1:25 000, 1 285 mm × 915 mm, výřez. RMaG Jičín, Fond map a plánů, sign. B 55. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapový list č. 29

Obr. č. 57a)–e): Letecké snímky Jičína pravděpodobně z let 1927–1928. Ústav dějin umění AV ČR, v.v.i., Oddělení dokumentace, fond Zdeněk Wirth, kart. W-A-274/2, složka Jičín. Skenoval Zdeněk Matyáško, ÚDU AV ČR, v.v.i., Praha.

Obr. č. 58: Letecký snímek Valdického předměstí a Nového města s řekou Cidlinou před regulací. V pozadí část Jičínské kotliny směrem k Veliši. Fotografoval Jan Podlipný ze soukromého letadla pravděpodobně v letech 1946–1947. Soukromá sbírka ing. Ivana Matějky.

Mapový list č. 30

Mapa č. 49: Svislý letecký snímek Jičína z roku 1936 [cca 1:20 000]. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků, obr. č. 3 506. Foto Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce.

Mapový list č. 31

Mapa č. 50: Ortofotomapa města Jičína s okolím z roku 2004. Český úřad zeměměřický a katastrální, Praha.

Mapový list č. 32

Obr. č. 59: Pohled na centrum Jičína před požárem 1681. *Město Gičjn nad Cydlinau před Shořenjm*. Podle knihy Jana Knoba a Otakara Hrdličky *Jičín a jeho kraj* z roku 1968, s. 18 naskenoval a digitálně upravil Petr Uličný.

Kresba podle tohoto dnes pravděpodobně ztraceného originálu se nachází v Pamětnici jičínské fary vevězána jako příloha č. 6 vzadu (srv. komentář k obr. č. 60): *Město Gičjn nad Cydlinau před shořenjm*. Kreslil Josef Hlubuttschek roku 1841. Černobílá kresba tuší, 295 mm × 395 mm.

Obr. č. 60: Jičínské náměstí zachycené při požáru 1681. *Město Gičjn nad Cydlinau plamenem hořjcy*. Kreslil Josef Hlubuttschek roku 1841 podle dřevorezu z roku 1681. Černobílá kresba tuší, 295 mm × 390 mm. SOkA Jičín, fond Archiv města Jičína, inv. č. 110, sign. J, k.č. 2 (Pamětnice jičínské fary), vevězána jako příloha č. 7 vzadu. Skenoval Karel Chutný, SOkA Jičín.

Dřevorez byl publikován Jaroslavem Wágnerem v knize *Jičín*. Praha 1979, s. 77 a na přebalu sborníku Památník místního požárního sboru 1870–1970. Jaroslav Štraif (ed.), Jičín 1970.

Obr. č. 61: Jičín v ambitech kostela P. Marie Vítězné v Praze na Bílé hoře. *Jičínská Panna Maria*. Barevná freska z roku 1708. Foto Eva Chodějovská.

Obr. č. 62: Panorama jičínské kotliny s městem Jičín, lipovou alejí a valdickou oborou v parergonu mapy: *Mappa der Hoch Reichs Grafflich. Harrachischen Alodjal Herrschaft Starkenbach und Majorat Branna, dann Guth Zdiar*. Kreslil Anton Graupar roku 1765 (s dodatky 1775). Rukopisná barevná mapa na papíře podlepeném plátnem, 3 500 mm × 2 000 mm, výřez. SOA Zámrs, fond Ústřední správa Harrachů (č. mapy 2). Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapový list č. 33

Obr. č. 63: Pohled na Jičín z ptačí perspektivy kolem roku 1756. *Giczinium*. Autor Josef Sikora. Olej na plátně, 1 080 mm × 1 400 mm. RMaG Jičín, stálá expozice, sign. 252/61. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Sikora zobrazil město před ničivým požárem roku 1767. Jeho pohled z ptačí perspektivy je tak jedinečným podrobným zachycením valdštejnské Jičína. Polohu Nového Města autor přizpůsobil vymezenému prostoru.

Obr. č. 64: Pohled na Jičín z ptačí perspektivy z doby okolo roku 1756. *Giczinium*. Kreslil Josef Sikora. Archiv RMaG Jičín, sign. F 541. Skenoval Miloš Šejn.

Reprodukcí této rytiny uchovává také NPÚ – Ústřední pracoviště Praha, Fotografická sbírka, č. negativu 52.739 a Archiv Štenc, Praha, S 52.013 a 48.473.

Mapový list č. 34

Obr. č. 65: Soubor pohledů na Jičín vytvořený pro rod Trautmannsdorffů na konci 18. století.

a) Panorama Jičína s okolím od severu před rokem 1788. *Die Reichsgraefliche Trautmannsdorfsche Stadt Gitschin von der Abendseite. Seiner Excellenz Dem Hochgebohrnen Herrn Herrn FERDINAND des H. R. R. Grafen von und zu TRAUTMANNSDORF und Weinsberg etc. etc. Ritter des goldenen Uliesse, S. Röm. Kaiserl. Und Königl. Apostol. Majestat wirklichen geheimen Rathe und Kammerer etc. etc.* Antonín Jan Venuto, 360 mm × 700 mm. NPÚ, územní odborné pracoviště Plzeň zapůjčilo dlouhodobě do RMaG Jičín ze sbírek zámku Horšovský Týn. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

b) Pohled na Jičín od severu z přelomu 18. a 19. století. *Die Fürstlich Trautmannsdorfsche Stadt Gitschin*. Antonín Jan Venuto, tisk Georg Döbler v Praze, 85 mm × 225 mm. NPÚ, územní odborné pracoviště Plzeň zapůjčilo dlouhodobě do RMaG Jičín ze sbírek zámku Horšovský Týn. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Rukopisný originál tohoto tisku uchovává Österreichische Nationalbibliothek, Wien, Kartensammlung No 72. Podle kartuše s nápisem *Die Graeffl. Trautmannsdorfsche Stadt Giczin im Biddzower Kreise Aufgenommen 1797 und gezeichnet 1803 von Johann Venuto* lze vedutu datovat.

c) Pohled na Jičín od severozápadu asi ze 30. let 19. století. *Ansicht des Schlosses und der Stadt Gitschin in Böhmen*. Litografoval Adolf Friedrich Kunike, černobílá litografie z let 1833–1835, 300 mm × 370 mm. NPÚ, územní odborné pracoviště Plzeň zapůjčilo dlouhodobě do RMaG Jičín ze sbírek zámku Horšovský Týn. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Tato veduta byla součástí souboru *Malerische Darstellung aller vorzüglichen Schlösser und Ruinen der Österreichischen Monarchie nach der Natur von mehreren Künstlern gezeichnet und lithographirt*. Wien bey Johann Schönberg [1833–1835] – sog. *Grosse Serie*.

Obr. č. 66: Pohled na Jičín kolem roku 1860. Kreslil František Kalivoda, litografoval – August C. Haun, vydal Eduard Hölzel v Olomouci, tisk W. Korn, Berlin. Černobílá litografie, 280 mm × 350 mm. NPÚ, uloženo na zámku v Mnichově Hradišti, inv. č. 15/92 (svoz Zahrádky). NPÚ – Ústřední pracoviště Praha, Fotografická sbírka, č. negativu 116.891. Reprodukoval NPÚ Praha.

Mapový list č. 35

Mapa č. 51: Jičín na digitálním modelu krajiny podle Prvního vojenského mapování z let 1780–1783. Počítačové zpracování Kateřina Křováková, Laboratoř geoinformatiky UJEP, Ústí nad Labem.

Mapa č. 52: Jičín na digitálním modelu krajiny podle Druhého vojenského mapování z let 1851–1852, reambulováno 1872. Počítačové zpracování Kateřina Křováková, Laboratoř geoinformatiky UJEP, Ústí nad Labem.

Mapa č. 53: Jičín na digitálním modelu krajiny podle Třetího vojenského mapování z roku 1877. Počítačové zpracování Kateřina Křováková, Laboratoř geoinformatiky UJEP, Ústí nad Labem.

Mapa č. 54a), b): Jičín. Ukázka vektorizace nad rastrem Stabilního katastru z roku 1842, rekonstrukční mapa Kateřiny Křovákové. Počítačové zpracování Kateřina Křováková, Laboratoř geoinformatiky UJEP, Ústí nad Labem.

Mapový list č. 36

Mapa č. 55a): Negativní plán Jičína a okolí s vyznačením uličních bloků ve 2. polovině 18. století. Zobrazuje polohu města v krajině a jeho sídelní strukturu ve vztahu k výrazným topografickým prvkům, zejména k významným komunikacím a k vodstvu (řeka Cidlina, rybník Kníže a Podhradský). Rekonstrukční mapa Evy Semotanové, počítačové zpracování Marcela Havelkové, Earth Tech CZ s.r.o. Praha. Zpracováno s využitím mapy Prvního vojenského mapování z let 1780–1783, 1:28 800, sekce č. 60.

Mapa č. 55b): Digitální model území Jičína a okolí s vyznačením zástavby ve 2. polovině 18. století. Model znázorňuje krajinovou formaci města s vymezeným prostorem zástavby ve vztahu k výrazným topografickým prvkům, zejména k vrchu Zebín, Čerovka a k vodstvu (řeka Cidlina, rybník Kníže a Podhradský). Rekonstrukční mapa Evy Semotanové. Počítačové zpracování Marcela Havelkové, Earth Tech CZ s.r.o. Praha. Zpracováno s využitím mapy Prvního vojenského mapování z let 1780–1783, 1:28 800, sekce č. 60, reliéf dle *Rastrové Základní mapy ČR 1:10 000*, Český úřad zeměměřický a katastrální 2006.

Mapa č. 55c): Negativní plán Jičína a okolí s vyznačením uličních bloků počátkem 21. století. Zobrazuje polohu města v krajině a jeho sídelní strukturu ve vztahu výrazným topografickým prvkům, zejména k významným komunikacím a k vodstvu (řeka Cidlina, rybník Kníže). Rekonstrukční mapa Evy Semotanové. Počítačové zpracování Marcela Havelkové, Earth Tech CZ s.r.o. Praha. Zpracováno s využitím *Rastrové Základní mapy ČR 1:10 000*, Český úřad zeměměřický a katastrální 2006.

Mapa č. 55d): Digitální model území Jičína a okolí s vyznačením zástavby počátkem 21. století. Model znázorňuje krajinovou formaci města s vymezeným prostorem zástavby ve vztahu k výrazným topografickým prvkům, zejména k vrchu Zebín, Čerovka a k vodstvu (řeka Cidlina, rybník Kníže). Rekonstrukční mapa Evy Semotanové. Počítačové zpracování Marcela Havelkové, Earth Tech CZ s.r.o. Praha. Zpracováno s využitím *Rastrové Základní mapy ČR 1:10 000*, Český úřad zeměměřický a katastrální 2006.

Mapový list č. 37

Obr. č. 67: Vizualizace veřejných prostorů v Jičíně, nerealizované návrhy Čeňka Musila ze 30. let 20. století. SOkA Jičín, fond Čeněk Musil, nesignováno.

a) Návrh na úpravu důležitého „vstupu do města“ od autobusového nádraží: křižovatky dnešních ulic Poď Koštofrankem, Šafaříkova a 17. listopadu.

b) Návrh na úpravu dochované hradební zdi a prostranství před Valdickou branou a vstupem do kostela sv. Jakuba.

Nerealizovaným návrhům Čeňka Musila věnovala pozornost již HORÁKOVÁ, Hana: Jičín v představách ing. arch. Čeňka Musila, Muzejní noviny, č. 3, 1993, příloha s pěti vyobrazeními.

Obr. č. 68: Vizualizace veřejných prostorů v Jičíně, nerealizované návrhy SÚRPMO, 60. léta 20. století. Městský úřad Jičín, Stavební archiv. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

a) Veřejné budovy v prostoru dnešního autobusového nádraží. Tento návrh, narozdíl od realizované podoby, respektoval panorama centra města i výšku a hmotu okolních budov.

b) Návrh na úpravu veřejných prostranství a postavení nových budov na okružní třídě.

Obr. č. 69: Nerealizovaný návrh úprav v prostoru za kinem v tzv. lokalitě *Nové Město – sever* z roku 1991. VHE – architektonická kancelář. Klement Valouch – Stanislav Heidler – Jiří Ehl. Pohled z ptačí perspektivy na část města z počátku 90. let 20. století. 375 mm × 520 mm. Městský úřad Jičín, Stavební archiv. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

K tomu srv. text: VALOUCH, Klement – HEIDLER, Stanislav – EHL, Jiří: Jičín – Nové Město. Urbanistická studie a návrh regulačních zásad. Praha 1991.

Obr. č. 70: Návrh na přestavbu Valdštejnova casina a tzv. Čestného dvora na *Hotel Libosad*. Autor F. Simurankhir, 1969. Půdorys přizemí 1:100. NPÚ – Ústřední pracoviště Praha, Fotografická sbírka, č. negativu 118.685. Reprodukoval NPÚ Praha.

Plán je součástí dokumentace k nejištěnému výběrovému řízení (dále srv. NPÚ – Ústřední pracoviště Praha, Fotografická sbírka, č. negativu 111.675a–118.679). V 50. letech navrhoval Městský národní výbor v Jičíně upravit libosad s přizemím casina na Park kultury a oddechu, v patře mělo vzniknout muzeum turistiky a slavných rodáků a turistická ubytovna.

Mapový list č. 38

Obr. č. 71a), b): Srovnávací fotografie panoramatu Jičína z věže kostela Panny Marie de Sale na Novém Městě. Pohled na centrum města s kopcovitou podkrkonošskou krajinou v pozadí z doby kolem roku 1900 (RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-4-407) a v roce 2006 (foto Tomáš Rásl, Praha.).

Obr. č. 72a), b): Srovnávací pohled na město s Valdštejnovým náměstím z Valdické brány na konci 19. století (NPÚ – Ústřední pracoviště, Praha, Fotografická sbírka, č. negativu 50.290 a 50.291) a v roce 2006 (foto Tomáš Rásl, Praha).

Obr. č. 73a), b): Srovnávací fotografie města z Valdické brány: pohled na severovýchod a východ z přelomu 19. a 20. století (RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-1-194) a z roku 2006 (foto Tomáš Rásl, Praha).

Mapový list č. 39

Obr. č. 74: Srovnávací fotografie dnešní Havlíčkovy ulice od počátku lipové aleje směrem k městu z doby před rokem 1930 (RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-4-406) a v roce 2006 (foto Tomáš Rásl, Praha).

V domě čp. 56 byla umístěna Kukulova nemocnice. Roku 1896 koupilo budovu okresní zastupitelstvo, které zde zřídilo Okresní dům. Spolu s domy čp. 46 a 55 byl v roce 1930 zbořen a na jejich místě byla v letech 1940–1943 Václavem Frýbou postavena administrativní budova podle projektu Čeňka Musila.

Obr. č. 75: Fotografie plánu Nového Města v Jičíně asi z roku 1794. Ústav dějin umění AV ČR, v.v.i., Oddělení dokumentace, fond Zdeněk Wirth, kart. W-A-274/2, fol. 66. Skenoval Zdeněk Matyáško, ÚDU AV ČR, v.v.i., Praha.

V osobním fondu Zdeňka Wirtha se nachází pouze pozitiv tohoto plánu s poznámkou o dataci na zadní straně. Originál neznámý.

Obr. č. 76: Pohled z kostela Panny Marie de Sale na Lidické náměstí a Poděbradovu ulici z doby mezi dvěma světovými válkami. Archiv Štenc, Praha. Skenovala Viola Škabradová, obr. č. 31 383.

Obr. č. 77: Srovnávací fotografie Lidického náměstí na Novém Městě.

a), b): Západní strana dnešního Lidického náměstí na přelomu 19. a 20. století (RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-4-1008) a v roce 2006 (foto Tomáš Rásl, Praha).

c), d): Severní a východní strana dnešního Lidického náměstí na přelomu 19. a 20. století (RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-4-1008) a v roce 2006 (foto Tomáš Rásl, Praha).

Mapový list č. 40

Mapa č. 56: Rybníky na Jičínsku – srovnání současného stavu (2007) a stavu, který zachycuje mapa Prvního vojenského mapování

Jičínska (1780–1783). Rekonstrukční mapa Jaromíra Gottlieba a Barbory Klipcové. Grafické zpracování Marcela Havelkové, Earth Tech CZ s.r.o., Praha.

Obr. č. 78: Pohled na město Jičín přes rybník Kníže na pohlednici z počátku 20. století. RMaG Jičín, Sbirka pohlednic, sign. V-1-63.

Vodárenská věž byla postavena kolem roku 1631, přestavěna 1735.

Obr. č. 79: Novodobá představa o podobě hradu Veliš kolem roku 1650. SOKA Jičín, fond KČST Jičín.

Nejstarší vyobrazení hradu Veliše, zmiňovaného poprvé k roku 1314, pochází až z roku 1698, kdy jej v parergonu mapy vokšického hospodářského dvora zpodobnil zemský měřič Ondřej Bernard Klausner (SOA Zámorsk, fond Ústřední správa Schliků, č. mapy 30). Středověký hrad byl v té době již několik let v rozvalinách, poté co byl, stejně jako nedaleký Kumburk, pobořen na rozkaz císaře Ferdinanda II. z roku 1658. Ruiny se staly zdrojem stavebního kamene pro jezuitský zámeček v Milíčevsi (1678) a schlikovský hospodářský dvůr ve Starém Městě. Čedičovský kopec v 19. století výrazně narušil lom, doložený ovšem již o dvě století dříve. Kámen se na Veliši lámal až do roku 1907, kdy se okresní zastupitelstvo rozhodlo v *příčině zachování vrchu Veliše z důvodů historických lom zavřít*. Několik romantických vyobrazení přináší August Sedláček (Hrady, zámky a tvrze Království Českého. V. díl. Praha 1887, s. 251–264).

Mapa č. 57: „Jičín na trati“. Realizované i nerealizované železniční projekty na Jičínku. Rekonstrukční mapa Evy Chodějovské. Grafické zpracování Marcela Havelkové, Earth Tech CZ s.r.o., Praha.

Mapový list č. 11

Mapa č. 58: Mapa Jičínského okresu z roku 1883. *Mapa okresního hejtmantství Jičínského. Kterou sestavil Jos. Erben. Nákladem Karla Janského v Táboře. Karte der Bezirkshauptmannschaft Jičín. Zusammengestellt von Jos. Erben. Verlag von Karl Janský in Tabor. Lit. Hynka Fuchse in Prag. Lith. Jg. Fuchs in Prag, měřítko 1:100 000, nedatováno [1883], 440 mm × 575 mm. Mapová sbírka Historického ústavu Akademie věd ČR, v.v.i., sign. I/2. Foto Pavel Vychodil, Slaný.*

Mapa č. 59: Mapa Jičínského kraje se statistickými údaji z roku 1881. *Eduard Schmidt, Special-Karte des Jičiner Kreis- resp. politischen Verwaltungs Bezirkes in Böhmen nach der letzten politischen Eintheilung vom Jahre 1868*. Vytiskl a vydal Wirth und Anton, Litoměřice 1881, černobílý tisk, grafické měřítko [cca 1:230 000], 465 mm × 415 mm. NA Praha, Sbirka map a plánů, inv. č. 870, sign. F IV 10. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapový list č. 12

Mapa č. 60: Mapa Jičínského kraje z roku 1857. *Jičiner Kreis*. Barevná rukopisná mapa, grafické měřítko [cca 1:142 000], 760 mm × 550 mm. NA Praha, Sbirka map a plánů, inv. č. 65, sign. A IV 5. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapu pořídil krajský úřad v Jičíně, aby do ní mohly být zaneseny údaje o rozšíření tyfu v regionu v letech 1855 a 1856.

Mapa č. 61: Mapa Jičínského kraje s plánem města z počátku 2. poloviny 19. století. Maxmilián Obentraut, Jičínský kraj v Království českém. Jičiner Kreis des Koenigreichs Boehmen. Barevný tisk, grafické měřítko [cca 1:185 000], 730 mm × 620 mm. Mapová sbírka Historického ústavu AV ČR, v.v.i., sign. A-2597. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Obr. č. 80: Plán budovy jičínského krajského úřadu z konce 18. století. *Plan von dem Jitschiner k. k. Kreisamtsgebäude*. Kreslil Denhart, grafické měřítko [mira neuvedena], 360 mm × 515 mm. NA Praha, Sbirka map a plánů, inv. č. 1340, sign. A XIX 7. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Mapový list č. 13

Mapa č. 62: Politická správa - vývoj hranic okresu Jičín. Rekonstrukční mapa Evy Chodějovské a Markéty Česákové. Grafické zpracování Marcela Havelkové, Earth Tech CZ s.r.o., Praha.

Mapa č. 63: Vrchnostenská správa na Jičínku před rokem 1848. Rekonstrukční mapa Evy Chodějovské. Grafické zpracování Marcela Havelkové, Earth Tech CZ s.r.o., Praha.

a) Jičínsko v rukou Trčků z Lipy, Smiřických, Schliků a Trautmannsdorfů.

Obr. č. 81: Panorama Jičínské kotliny z Veliše v roce 2006. Foto Tomáš Rasl, Praha.

Mapový list č. 14

Mapa č. 63b): Rekonstrukční mapa Frýdlantského vévodství Albrechta z Valdštejna. Podle mapy Josefa Vítězslava Šimáka *Knižetství frýdlantské na poč. r. 1634* (Archiv Muzea Českého ráje v Turnově, fond mapy, neinventarizováno) zpracovala Eva Chodějovská. Grafické zpracování Marcela Havelkové, Earth Tech CZ s.r.o., Praha.

Obr. č. 82: Loreta v roce 2006. Foto Tomáš Rasl, Praha.

Loretánskou kapli nechali postavit František Josef Schlik se svou ženou Silvií Kateřinou roz. Kinskou v roce 1694 na čedičovém suku Velišského hřbetu (425 m n.m.). Představuje ústřední bod schlikovské krajinné kompozice.

Mapa č. 64: Komponované krajiny na Jičínku: tzv. Valdštejnova a Mariánská zahrada. Rekonstrukční mapa Jaromíra Gottlieba. Grafické zpracování Marcela Havelkové, Earth Tech CZ s.r.o., Praha.

Mapa č. 65: Hmotná nadání Valdštejnových církevních fundací (Jičínsko 1624–1628). Rekonstrukční mapa Barbory Klipcové. Grafické zpracování Marcela Havelkové, Earth Tech CZ s.r.o., Praha.

Výčet a lokalizace hmotných nadání, jež Albrecht z Valdštejna postoupil klášterům, řeholním domům, biskupství a proboštví na Jičínku – ať již uskutečněným či připravovaným projektům svých církevních fundací. Lokalizace a množství zakresleného zboží vychází z rozboru zakládacích listin, které Valdštejn uvedeným beneficiantům vystavil, a odpovídá míře jejich zde vyjádřené konkretizace. (Barbora Klipcová)

Mapový list č. 45

Mapa č. 66: Literárně-historická topografie Jičína. Rekonstrukční mapa Evy Bilkové. Grafické zpracování Marcela Havelkové, Earth Tech CZ s.r.o., Praha.

Literárně-historickou topografií, pro niž byla použita jako základ mapa Jičína s čísly popisnými z roku 2006 (srv. mapu č. 35, upravil Pavel Šolc, Městský úřad Jičín), doplňuje plánek míst spojených v Jičíně a okolí s osobností a tvorbou Václava Čtvrtka. Plánek kreslil pro knihu Evy Bilkové *Okolo Řáholce. Povídání o Jičíně, Václavu Čtvrtkovi a jeho díle* (2Jičín, 2006) Lukáš Bílek.

Mapa č. 67: Plánek židovského hřbitova v Jičíně, stav k 15. srpna 2007. Rekonstrukční mapa Jana Kindermanna a Terezy Dubinové. Grafické zpracování Marcela Havelkové, Earth Tech CZ s.r.o., Praha.

Mapa č. 68: „Jičín – město úřadů a škol“. Sídla jičínských škol v roce 1922/3. Rekonstrukční mapa Evy Chodějovské. Jako základ byla použita mapa Jičína s čísly popisnými z roku 2006 (srv. mapu č. 35, upravil Pavel Šolc, Městský úřad Jičín). Schéma spádovosti Jičína Karla Matouška bylo převzato z *Almanachu vydaném Společností přátel studentstva na paměť otevření Studentského domu v Jičíně dne 6. a 7. prosince 1924*. Jičín 1924. Grafické zpracování Marcela Havelkové, Earth Tech CZ s.r.o., Praha.

Mapový list č. 45a

Legenda k mapě *Literárně-historická topografie Jičína* (mapa č. 66).

Legenda k plánu židovského hřbitova v Jičíně (mapa č. 67).

Legenda k mapě *Jičín – město úřadů a škol* (mapa č. 68).

Vnitřní strana záložky přebalu

Obr. č. 83: Alegorie Jičína a jezuitské koleje s obrazem P. Marie Rušánské z roku 1737, B. Göz – Johann a Joseph Glauberové, Milostný obraz Panny Marie Vladimírské u jezuitů v Jičíně. Mědiryt na frontispisu knihy Josefa Lauritsche *První věk Rodičky Boží Rušánské...*, vyd. 1743 ke stému výročí jeho přenesení do Jičína (ve městě od 1637). Černobílý tisk, rozměry listu 335 mm × 200 mm. SOKA Jičín, fond Soudobá dokumentace, sign. VI/7-g/3. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

K tomuto vyobrazení dále srv. ROYT, Jan: K ikonografii frontispisu Lauritschovy knihy První věk rodičky Boží Rušánské, in: *Ars Baculum Vitae. Sborník studií z dějin umění a kultury k 70. narozeninám prof. Pavla Preisse, DrSc.*, Praha 1996, s. 237–242 a TÝŽ: *Obraz a kult v Čechách 17. a 18. století*. Praha 1999.

Zadní strana přebalu

Obr. č. 84: Jičín na výučním listu. *Stadt Gitschin*. Předtiskový výuční list cechu barviřů s vedutou Jičína, vydaný v Liberci 17. srpna 1827 Václavu Tašínskému ze Železnice. Černobílý tisk, rozměry 380 mm × 480 mm. SOKA Jičín, fond Cech tkalců a soukeníků, inv. č. 4, kt. č. 1. Foto Pavel Vychodil, Slaný.

Ausführliches Verzeichnis der Karten, Pläne und Abbildungen des Bandes Nr. 18 – Jičín (Jitschin)

Zusammengestellt von Eva Chodějovská

Die Ausmaße des Kartenspiegels werden in Millimeter Höhe × Breite angeführt, gerundet

Abkürzungen:

ČVUT = Tschechische Technische Universität Prag

FF UK = Philosophische Fakultät der Karlsuniversität in Prag

HÚ AV ČR, v.v.i. Praha = Historisches Institut der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik, wissenschaftliche Forschungsinstitution, Prag

JZD = Landwirtschaftliche Produktionsgenossenschaft

KSČ = Kommunistische Partei der Tschechoslowakei

MěNV = Stadtnationalausschuss

NA Praha = Nationalarchiv in Prag

NPÚ Praha = Nationaldenkmalsamt Prag

RMaG Jičín = Regionalmuseum und Galerie in Jičín

SOKA Jičín = Staatliches Gebietsarchiv in Zámorsk – Staatliches Bezirksarchiv in Jičín

SOA Zámorsk = Staatliches Gebietsarchiv in Zámorsk

ÚDU AV ČR, v.v.i. Praha = Institut für Kunstgeschichte der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik, wissenschaftliche Forschungsinstitution, Prag

UJEP = Jan-Evangelista-Purkyně-Universität

SÚRPMO = Staatsinstitut für Renovierung von Denkmalstädten und Gebäuden

Titelseite des Umschlages

Abb. Nr. 1: Wappen der Stadt Jičín. Graphische Bearbeitung Petr Tomas, Litoměřice (Leitmeritz).

Abb. Nr. 2: Blick auf Jičín aus dem Jahre 1752. *Friedrich Bernard Werner, Gitschin*. Tuschezeichnung, reproduziert nach einem Foto. Aus *Wemers Sborník kreseb českých a moravských měst (Sammlung von Zeichnungen böhmischer und mährischer Städte)*. NPÚ – Zentralstelle Prag, Sammlung der Fotodokumentation, Nr. 26.147.

Textblätter

Abb. Nr. 3: Neuzeitiger Siegelabdruck vom Anfang des 15. Jahrhunderts. Foto RMaG Jičín.

Abb. Nr. 4: *Jičín 1450*. Rekonstruktionskarte von Ferdinand Menčík. Übernommen aus dem Buch von Ferdinand Menčík *Dějiny města Jičína* aus dem Jahre 1906.

Abb. Nr. 5: *Jičín 1620*. Rekonstruktionskarte von Ferdinand Menčík. Übernommen aus dem Buch von Ferdinand Menčík *Dějiny města Jičína* aus dem Jahre 1906.

Abb. Nr. 6: Skizze archäologischer Ausgrabungen südlich vom Walditzer Tor und Schloss aus dem Jahre 1938 mit der Kirche des hl. Johannes des Täufers. ÚDU AV ČR, v.v.i., Praha, Abteilung für Fotodokumentation, Fonds Zdeněk Wirth, Sign. W-A-230/6, scan 39/36/B.

Abb. Nr. 7: Kirche des hl. Jakob (jetzt des hl. Ignatz) um 1500. Rekonstruktion von Petr Uličný.

Abb. Nr. 8: Grundriss des Erdgeschosses und des ersten Stockwerkes vom Schloss nach Jaroslav Wagner. Veröffentlicht im Buch *Jičín* aus dem Jahre 1979, S. 35 und 37.

Abb. Nr. 9: Jičín in den Jahren 1310, 1620, Stadtidee 1623 und 1633. Rekonstruktion und Zeichnung von Petr Uličný.

Abb. Nr. 10: Jaroslav Mencl, Rekonstruktion der Waldsteinresidenz 1634. Aus dem Archiv des Museumsvereines Musejní spolek v Jičíně. Übernommen aus *Historická topografie města Jičína* von Jaroslav Mencl.

Abb. Nr. 11: Schlossareal zu Zeiten von Albrecht von Waldstein und Stirnseite der unteren Gebäude. Rekonstruktion von Petr Uličný.

Abb. Nr. 12: Nördliche Front der ehemaligen Waldstein-Reitschule im unteren Teil des Schlossareals vor dem Abriss. Foto von Josef Píček aus dem Jahre 1894. Archiv RMaG Jičín, Sign. F 8571.

Abb. Nr. 13: Schöpferisch konzipierte Landschaft zwischen Jičín und Valdice (Walditz), geschaffen von Albrecht von Waldstein. Rekonstruktion der realisierten und beabsichtigten Elemente: Stadt Jičín mit der Kirche des hl. Jakob, Lindenallee, Walditzer Tiergarten und Garten, Kasino mit Loggia und Kartäuserkloster in Valdice. Rekonstruktionskarte von Petr Uličný.

Abb. Nr. 14: Grundriss und Schnitt von Waldsteins Kasino mit Loggia mit der Rekonstruktion des beabsichtigten Aussehens. Zeichnung von Petr Uličný.

Abb. Nr. 15: Nicht verwirklichte Entwürfe des Jesuitenseminars in Jičín aus den Jahren 1628–1684. Rekonstruktionskarte von Petr Uličný.

Abb. Nr. 16: Nicht verwirklichter Entwurf des Jesuitenseminars in Jičín wohl von Giovanni Domenico Orsi, zwischen 1673–1679. SOKA Jičín, Fonds Archiv der Stadt Jičín, Sign. J-90B.

Abb. Nr. 17: Barockkuppel des Walditzer Tores aus dem Jahr 1769 von Phillip Heger. Archiv Štenc, Prag, Abb. Nr. 60 877.

Abb. Nr. 18: Plan des Walditzer Tores von Josef Oppolzer aus dem Jahre 1838. Stadtamt Jičín.

Abb. Nr. 19: Stirnseite und Grundriss der Kirche des hl. Jakob um 1840. SOKA Jičín, Fonds Archiv der Stadt Jičín, Inv.-Nr. 110, Sign. J, Karton Nr. 2 (Pamětnice jičínské fary).

Abb. Nr. 20: Grundriss der jüdischen Synagoge 1773. Rekonstruktion und Zeichnung von Petr Uličný.

Abb. Nr. 21: Stadtmauer bei der jüdischen Synagoge im Jahre 1907. Fotografiert von Antonín Brožek. Archiv RMaG Jičín, Sign. F 3261.

Abb. Nr. 22: Bebauung am Umbruch des 19. und 20. Jahrhunderts in der Straße Tyršova ulice. RMaG Jičín, Ansichtskartensammlung, Sign. V-1-43.

Abb. Nr. 23: Industrie in Jičín zwischen beiden Weltkriegen. RMaG Jičín, Ansichtskartensammlung, Sign. V-1-467.

Abb. Nr. 24: Sozialistisches Jičín auf Ansichtskarten kleinformatig dargestellt. RMaG Jičín, Ansichtskartensammlung, Sign. V-1-555, V-1-546.

Kartenblatt Nr. 1

Karte Nr. 1: Jičín und Umgebung auf der Karte von J. C. Müller aus dem Jahre 1720. *Mappa geographica regni Bohemiae in duodecim circulos divisae cum comitatu Glacensi et districtu Egerano adjunctis...* à Joh: Christoph: Müller...A:C:M.DCC.XX. Michael Kauffer sculpsit Augusta Vind. Kupferstich, graphischer Maßstab [1:132 000], Sektion IX, 465 mm × 540 mm, Ausschnitt. Kartensammlung des HÚ AV ČR, v.v.i., Praha, Sign. A-2587.

Karte Nr. 2: Jičín auf der Karte des Bidschower Kreises von Franz Jakob Heinrich Kreibich aus dem Jahre 1828. *Charte vom Bidschower Kreise des Königreiches Böhme nach zuverlässigen geographischen Hülfsmitteln neu bearbeitet von Fr. Jac. Heinr. Kreybich*. Kupferstich, graphischer Maßstab [1:243 000], 430 mm × 325 mm, Ausschnitt. Kartensammlung des HÚ AV ČR, v.v.i., Praha, Sign. A-2297.

Karte Nr. 3: Jičín und Umgebung auf der Karte der III. militärischen Landesaufnahme der Österreich-Ungarischen Monarchie aus dem Jahre 1880. Blatt *Jungbunzlau und Liban, Zone 4, Col. XII., Hofitz und Jičín, Zone 4, Col. XIII.*, Heliogravüre, 1:75 000, 380 mm × 490 mm, Ausschnitt. Kartensammlung des HÚ AV ČR, v.v.i., Praha, ohne Sign.

Kartenblatt Nr. 2

Karte Nr. 4: Jičín auf der I. militärischen Landesaufnahme von Böhmen aus den Jahren 1780–1783. *Sectio 60, 108*. Handschriftliche Karte, koloriert, graphischer Maßstab [1:28 800], Sektion Nr. 60, Ausmaß der Sektion 410 mm × 620 mm, Ausschnitt. Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv, Wien. Reproduktion Laboratorf geoinformatiky (Labor für Geoinformatik) UJEP, Ústí nad Labem (Aussig).

Karte Nr. 5: Jičín auf der II. militärischen Landesaufnahme von Böhmen aus den Jahren 1851–1852, reambuliert 1872. Handschriftliche Karte, koloriert, graphischer Maßstab [1:28 800], Sektion Nr. V/6, östliche Kolonne, Ausmaß der Sektion 525 mm × 525 mm, Ausschnitt. Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv, Wien. Reproduktion Laboratorf geoinformatiky UJEP, Ústí nad Labem.

Karte Nr. 6: Jičín auf der III. militärischen Landesaufnahme von Böhmen aus dem Jahre 1877. Handschriftliche Karte, koloriert, graphischer Maßstab [1:25 000], Sektion Nr. 3855/1, Ausmaß der Sektion 555 mm × 720 mm, Ausschnitt. Reproduktion Laboratorf Geoinformatiky UJEP, Ústí nad Labem.

Kartenblatt Nr. 3

Karte Nr. 7: Kaiserliches Pflichtexemplar des Stablen Katasters der Stadt Jičín aus dem Jahre 1842. Kolorierte Lithographie, graphischer Maßstab [1:2 880], Ausmaß des Blattes 525 mm × 660 mm, Ausschnitt. Zentralarchiv für Vermessungswesen und Kataster Prag, Sign. B2/a/6/C 2890.